Fiecare popor își are conducătorii pe care îi merită...

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

ANUL V,
Nr. 10/58
octombrie
1995

16 pag. - 600 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulație în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, ELVEȚIA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

COMPARAȚII DEFAVORABILE

ION ILIESCU ↔ ARPAD GÖNCZ ↔ VACLAV HAVEL ↔ LECH WALESA

Speranța multor români de a-şi vedea țara intrată în rândul celorlalte state est-europene care în anul 1989 au ieşit din zodia nefastă a comunismului, se dovedeşte, pe zi ce trece, mai himerică. Evenimentele interne din Decembrie '89 nu numai că nu au avut drept urmare lichidarea sistemului comunist, aşa cum s-au petrecut lucrurile în Ungaria, Polonia şi Cehoslovacia, dar ele au adus la cârma țării o conducere care a reuşit să realizeze supraviețuirea comunismului într-un moment istoric când el era contestat chiar şi în locul lui de obârşie, Uniunea Sovietică. O performanță înfăptuită de comuniştii români prin adoptarea şi punerea în practică a reformelor preconizate în acest scop de ultimul doctrinar important al ideologiei comuniste, Mihail Gorbaciov.

Oricât de paradoxal, soluția unui comunism reformat, aşa cum a fost conceput, prin "**Perestroika**" (reconstrucție, restructurare) şi "**glasnost**" (transparență, publicitate), de ultimul Secretar-general al Partidului Comunist Bolşevic, nu s-a impus în Uniunea Sovietică, ci în România. Ceea ce nu au fost în stare să înțeleagă comuniştii dogmatici de la Moscova, neînțelegere care a stat la originea puciului din August 1991 şi apoi la dezintegrarea Uniunii Sovietice, a înțeles comunistul român Ion Iliescu.

*

Că în România nu a avut loc o "**Revoluție anticomunistă**", ci doar o schimbare de "*secretari-generali*", aşa cum se întâmplă uneori în regimurile comuniste, este un fapt dovedit atât de biografia neromanțată a actualului preşedinte al României în comparație cu biografiile politice ale preşedinților aflați la cârma fostelor state comuniste, Ungaria, Cehoslovacia şi Polonia, cât şi de evoluția evenimentelor politice din țările menționate mai sus.

Destinele României post-decembriste sunt conduse, cu mână de fier, de un comunist de cea mai autentică factură, Ion Iliescu. Şi ca să nu cădem sub incidența noilor prevederi ale Codului Penal, care sancționează aspru "*calomnierea demnitarilor şi a rudelor apropiate*", vom cita din "DER FISCHER WELTALMANACH '94 -Zahlen, Daten, Fakten" (Almanahul mondial Fischer '94-cifre, date, fapte) prezentarea făcută preşedintelui României de această publicație, unanim recunoscută pentru obiectivitatea ei.

*

ILIESCU, Ion. Născut la Oltenita la 3.03.1930; din 1989 presedintele statului. Fiul unui comunist proeminent. Studii la Institutul Electrotehnic din București; apoi în perioada 1950-53 la Institutul pentru Energie din Moscova. După revenirea în tară, în perioada 1956-60, presedintele Uniunii Studentilor Comunisti; în perioada 1960-67 activitate în Comitetul Central al Partidului Comunist, apoi până în 1971 prim-secretar al UTC din România. La începutul anului 1971 este numit de Nicolae Ceausescu secretar al Comitetului Central al PCR, însărcinat cu propaganda si educația, dar curând după această numire intră cu acesta în conflict și este mutat chiar în luna iulie a acelui an ca secretar al C.J. al PCR Timiș si apoi prim-secretar al C.J. al PCR Iasi. După aceasta i se încredintează functia de președinte al Consiliului Național al Apelor, functie cu rang de ministru. In anul 1984 este scos din rândurile Comitetului Central și de la această dată lucrează ca director al Editurii Tehnice. In 1987 se exprimă deschis, într-o publicație, pentru perestroika. După răsturnarea lui Ceaușescu, la 26.12.1989 este numit presedintele "Frontului Salvării Naționale" (FSN) si totodată conducător al statului, fiind confirmat în această functie la alegerile din 20.05.1990, cu 85% din voturi. La mijlocul lui iunie a înăbușit în sânge, cu ajutorul minerilor, demonstrațiile unei părți a populației și a opoziției democratice. La alegerile prezidentiale din 27.09 și 11.10.1992 a fost reconfirmat în funcție.

Şi tot din aceeaşi sursă avem posibilitatea să cunoaştem traseul politic parcurs de preşedinții Ungariei, Cehoslovaciei şi Poloniei, țări foste comuniste, față de care România, pretind guvernanții de la Bucureşti, nu s-ar găsi mai prejos nici sub aspectul moralității politice, nici al respectului valorilor fundamentale ale democrației.

*

GÖNCZ, Arpad (Ungaria). Născut la Budapesta la 10.02.1922; din 1990 presedintele statului. Provine dintr-o familie mic-burgheză din Budapesta. In 1944 se alătură rezistentei împotriva ocupației germane. După 1945 activează în organizații de tineret independente

(continuare în pag. 2)

Gabriel CONSTANTINESCU

COMPARAȚII DEFAVORABILE

(urmare din pag.1)

și devine secretar particular al secretarului-general al "Partidului Micilor Agrarieni", Bela Kovacs, urmărit atât de sovietici, cât și de autoritățile maghiare... Din cauza apartenenței și participării la Mișcarea de Eliberare, după înăbușirea revoltei populare din 1956 este condamnat la închisoare pe viață, fiind eliberat după 6 ani de detenție; după eliberare își câștigă existența ca traducător. Odată cu marea cotitură din țara sa, se alătură "Comitetului pentru dreptate istorică", care își propunea reabilitarea celor executați după evenimentele din 1956. Membru fondator al "Asociației Liber-Democraților" (SZDSZ). La începutul lunii mai 1990 este ales președinte al Parlamentului și apoi conducător al țării, succedându-i socialistului reformator Matyas Szürös, provenit din Partidul Comunist. La 3.08 este ales oficial președinte al statului de către Parlament.

Așa dar, în timp ce Göncz Arpad înfrunta la Budapesta tancurile sovietice, luptând pentru eliberarea țării sale de comunism și de ocupația sovietică, Ion Iliescu trona în fotoliul de președinte al Asociației Studenților Comuniști. Dar nu numai atât. În timp ce Göncz Arpad intra în temnița comunistă, purtând povara unei condamnări la detenție pe viață, Ion Iliescu, din funcția pe care o deținea, nu a schițat nici un gest în apărarea miilor de studenți români arestați și condamnați la ani grei de închisoare pentru vinovăția de a-și fi manifestat simpatia și aprobarea pentru lupta eroică a poporului maghiar.

Revolta populară din Ungaria nu a însemnat însă numai represiune cruntă, sânge vărsat și multe vieți sacrificate pentru idealul de eliberare națională. În primul rând, trebuie menționat exodul unui număr de peste 200.000 de maghiari, din care mulți intelectuali de valoare, care, ajunși în Occident, nu numai că nu și-au uitat patria din care au fost nevoiți să se refugieze, dar au constituit un grup masiv de presiune care a amintit în permanență lumii libere tragedia Ungariei. Și, în același context trebuie remarcată linia politică pe care au adoptat-o chiar și comuniștii maghiari instalați de Moscova la cârma țării după zdrobirea revoltei și executarea lui Imre Nagy și a colegilor săi de guvernare.

Comuniștii unguri, în frunte cu Janos Kadar, "*omul Kremlinului*", au construit, cu dibăcie, o fațadă de comunism ortodox, pentru a înșela vigilența ideologică a Moscovei. La adăpostul acestei fațade, în mod tacit, s-a acordat populației mai multă libertate decât oriunde în blocul țărilor comuniste. Pe plan economic, comuniștii unguri au creat discret premizele unei economii de piață, care a avut drept urmare "*comunismul gulașului*", atât de invidiat de populațiile hămesite din celelalte țări din Pactul de la Varșovia. În paralel cu liberalismul economic, a fost tolerat un anumit grad de liberalism cultural. Pe când la noi orice aluzie cu caracter anticomunist era reprimată cu brutalitate, putându-l costa chiar viața pe temerar, în Ungaria funcționau cercuri de studii independente, universități volante și chiar edituri clandestine, față de care autoritățile închideau ochii cu complicitate. Urmările acestui climat de relativă toleranță spirituală s-au văzut la alegerile din 1990. **În timp ce în Ungaria partidele democrate câștigau alegerile, iar Göncz Arpad, fostul deținut politic, devenea președintele Ungariei, la noi foștii comuniști, grupați în Frontul Salvării Naționale, ieșeau victorioși, iar comunistul Ion Iliescu era ales președintele României cu majoritatea zdrobitoare de 85% din voturi.**

Comuniștii români, începând cu Gheorghiu-Dej și terminând cu Nicolae Ceaușescu, au construit și ei o fațadă, dar nu pentru a înșela Moscova, ci de conveniență cu ea. O fațadă de naționalism și anti-sovietism, la adăpostul căreia, în interior, s-a instaurat un regim de reprimare brutală a oricărei devieri de la linia ideologică a partidului. Populația țării era ținută în frâu cu sperietoarea "*fiți cuminți, căci altfel vin rușii*". Concomitent, în politica externă, se solicitau Occidentului ajutoare pentru ca , chipurile, România să se poată menține fermă pe poziția de independență față de Moscova. Atât spre rușinea noastră, a românilor, cât și a politicienilor occidentali, această șiretenie ieftină a prins. Românii și-au plecat capul docili, acceptând tot ce li s-a cerut, pentru ca să "*nu vină rușii*", iar Occidentul a pompat, cu naivitate, milioane de dolari pentru ca România să-și joace mai departe rolul de "*copil teribil*" al lagărului sovietic.

Așa se explică faptul că marea grevă a minerilor din Valea Jiului, din august 1977, la care au participat peste 30 de mii de muncitori, a trecut aproape neobservată de Occident, deși adevăratele proporții ale represiunii ce i-a urmat nu se cunosc nici astăzi, la aproape șase ani de la "*instaurarea democrației*" în România. Și tot astfel se explică și indiferența "*lumii libere*" față de masivul protest al muncitorilor de la Brașov, din 1987, urmat, de asemenea, de acțiuni represive de o brutalitate fără margini.

Ceea ce însă rămâne inexplicabil, este refuzul actualei Puteri, conduse de președintele Ion Iliescu, de a elucida actele de teroare săvârșite de Securitate înainte de Decembrie '89, precum și aducerea făptașilor în fața justiției. Situație totuși doar aparent inexplicabilă, căci actuala Putere este identică, politic și ideologic, dar mai ales moral, cu Puterea care a guvernat România în anii dictaturii comuniste. În Ungaria, președintele țării participă activ la "*Comitetul pentru dreptatea istorică*"; în România, președintele are tot interesul ca "*dreptatea istorică*" să rămână îngropată în arhivele SRI-ului.

*

Dacă punerea pe două coloane a României și a Ungariei, dar mai ales a biografiilor președinților celor două țări, ne este net defavorabilă, nici comparația cu Cehoslovacia nu ne este avantajoasă, dacă urmărim informațiile furnizate de Almanahul Fischer.

HAVEL, Vaclav. Născut la Praga la 5.10.1936; 1989-92 președintele CSFR, din 1993 președintele Republicii Cehia.

Provine dintr-o familie burgheză; din cauza originii sale burgheze a fost împiedicat să-și desăvârșească studiile. La începutul anilor '50 lucrează mai întâi ca șofer de taxi și apoi ca laborant chimist. Urmează cursurile unui liceu seral, obținând diploma de bacalaureat în 1954, dar nu i se permite să studieze istoria artei și teatrul. După satisfacerea serviciului militar, lucrează ca schimbător de decoruri la "Teatrul ABC" din Praga; din 1960 lector și autor dramatic la "Teatrul de la balustradă". In 1968, în timpul "Primăverii de la Praga", este ales președinte al "Clubului scriitorilor independenți". După intervenția trupelor Pactului de la Varșovia, se stabilește în apropiere de Truntov. Acolo, din cauza interdicției de a publica și a i se reprezenta piesele, este nevoit să accepte un post de muncitor auxiliar într-o fabrică de bere. A fost unul din întemeietorii și purtătorul de cuvânt al "Chartei 77". In perioada 1979-1983 a fost condamnat de mai multe ori, condamnările însumând 4 ani de detenție; la începutul anului 1989 s-a mai aflat câteva luni în închisoare. A participat la întemeierea "Forumului cetățenesc", constituit în noiembrie 1989, și prin poziția sa categorică în problema respectării drepturilor omului și a libertății, a însuflețit demonstrațiile de masă împotriva regimului comunist. După greva generală din 27.11 și după transformările revoluționare care au avut loc în întreaga țară, la 19.12 a fost ales, prin aclamații, de un Parlament dominat de comuniști, primul președinte necomunist din anul 1984. Prin alegerile generale din iulie 1990 a fost confirmat în această demnitate, iar după separarea Slovaciei de Cehia, la 26.01. 1993 devine președintele Republicii Cehia.

Evoluția politică a celor doi președinți - Ion Iliescu și Vaclav Havel - este atât de diferită încât după citarea datelor furnizate de Almanahul Fischer nu ar mai fi multe de spus. Și totuși, se cade să subliniem faptul că, în timp ce dramaturgul Havel zăcea în închisorile comuniste, activistul de partid Iliescu era prim-secretar al CJ al PCR, funcție de "*vice-rege*" într-un județ al țării, demnitate din care veghea ca directivele trasate de Nicolae Ceaușescu să fie urmate întocmai.

Dar paralela dintre Cehia și România nu ar fi completă dacă nu am aminti două fapte de natură să ne facă să înțelegem de ce astăzi Cehia se găsește cu un picior în **Comunitatea Economică Europeană** și este singurul stat "*fost comunist*" cu monedă convertibilă, în timp ce România este aproape cu amândouă picioarele în **Comunitatea Statelor Independente**, iar leul nostru se devalorizează nu zi de zi, ci ceas de ceas.

În 1968 comuniștii cehi au dovedit că sunt mai întâi cehi și apoi comuniști, înfăptuind, în scurta existență a "**Primăverii de la Praga**", un "*socialism cu chip uman*". În același an, comuniștii români, sub pretextul apărării de o eventuală invazie sovietică, grupați în jurul lui Nicolae Ceaușescu, înfăptuiau autoocuparea țării, instituind un regim de cea mai pură substanță stalinistă.

La 1 ianuarie 1977, în Cehoslovacia, 1000 de artiști proeminenți, oameni de știință, scriitori și foști oameni politici semnau documentul intitulat "**Charta 77**", constituind o grupare de atitudine și luptă pentru respectarea drepturilor omului și drepturilor cetățenești. Spre rușinea noastră, intelectualii români nu au fost însă nici pe departe capabili de un răspuns asemănător la ororile comunismului: începând cu Mihail Sadoveanu și Tudor Arghezi, în copleșitoare majoritate, ei au ales calea compromisului și a colaborării. Iar dacă au existat câteva firave zvâcniri de conștiință românească, așa cum a fost "*Mișcarea Goma*", la care au aderat circa 200 de persoane (cei mai mulți pentru a li se recunoaște dreptul de a emigra), "*Sindicatul liber al oamenilor muncii*" (S.L.O.M.R.), precum și o serie de "*dizidenți*" pe cont propriu, aceștia nu au influențat cu nimic tragedia României. Cea mai bună dovadă în acest sens este că astăzi, cu foarte puține excepții, dizidenții noștri răspund, în cor, "*absent*" la solicitarea de a participa la rezolvarea problemelor cu care este confruntată România post-decembristă.

*

Și, în sfârșit, un ultim termen de comparație, Polonia, despre al cărui președinte, Almanahul Fischer ne furnizează următoarele date.

WALESA, Lech. Născut la Popowo la 29.09.1943; în perioada 1980-90 conducător la Sindicatul Solidaritatea (în perioada 1982-89 interzis); în 1990 președintele statului.

Electrician. După întemeierea sindicatului independent Solidaritatea, în septembrie 1980, președintele "Comitetului de coordonare". In calitate de conducător al sindicatului Solidaritatea , interzis prin lege din 8.10., după decretarea stării de asediu (13.12.1981) este internat în lagăr. Eliberat în noiembrie 1982, este apoi rearestat în mai multe rânduri. La 5.10.1983 este distins cu Premiul Nobel pentru Pace, care va fi însă înmânat soției sale, Danuta, deoarece lui îi este interzisă călătoria în străinătate. In 1989 negociază cu Czeslaw Kiszczak un "nou contract social", în baza căruia Solidaritatea este recunoscută ca partid de opoziție. La alegerile parlamentare din 4.06.89, la care participă pentru prima dată în Polonia un autentic partid de opoziție, Solidaritatea iese învingătoare... Câștigă alegerile prezidențiale din 9.12.1990, devenind primul președinte al țării sale în urma unor alegeri libere, după 50 de ani de regim comunist.

Dar pentru a înțelege de ce, în alegeri libere, polonezii l-au preferat pe anticomunistul Lech Walesa, iar românii pe comunistul Ion Iliescu, să mai amintim următoarele: **1.**În timp ce în Polonia, Biserica Catolică s-a aflat, tot timpul, în luptă deschisă cu ideologia comunistă, în România ierarhii Bisericii Ortodoxe au capitulat fără condiții în fața dictaturii comuniste, devenind un instrument în slujba acesteia. **2.**În timp ce în Polonia, opoziția anticomunistă s-a bazat în primul rând pe muncitori, care s-au găsit într-o comuniune de vederi și aspirații cu intelectualii, în România, după evenimentele din Decembrie '89, muncitorii și-au făcut un titlu de glorie din lozinca: "*Noi muncim, nu gândim!*". Iar atunci când președintele Iliescu i-a solicitat să potolească Opoziția și studențimea, minerii români, care în 1977 se răzvrătiseră împotriva regimului comunist, nu au pregetat să aplice, "*cu mânie proletară*", celor care contestau Puterea neocomunistă aflată la conducerea țării, "*democrația ciomagului*".

Bunul simț și spiritul de obiectivitate, dar mai ales dorința sinceră de o schimbare în bine a actualei situații din România, ne-a obligat să spunem lucrurilor pe nume. Și în politică, recunoașterea și mărturisirea greșelilor sunt trepte obligatorii în drumul spre mântuire. Mântuirea de comunism.

PROFILURI LIRICE

DELIU IULIAN

în loc de introducere:

"- Stai jos, mă banditule, şi scrie-ţi autobiografia!
M-am aşezat şi am început să scriu:

M-am născut la 21 aprilie 1922. Am copilărit la Bistriţa. În anul 1934 am intrat la Liceul Militar «Mihai Viteazul» din Tg. Mureş. Spre sfârşitul lui august 1940 (după dictatul de la Viena) am plecat, singur, pentru a-mi continua studiile la Timişoara, unde fusese transferat liceul nostru..."

La acea dată Deliu Iulian arăta aşa cum ni-l înfăţişează prima fotografie. Din 1941 au început anii de prigoană. Ziua de 23 august 1944 l-a găsit în închisoarea Aiudului. Comuniştii l-au ţinut în închisoare până în 1954. Între 1954 şi 1956 a avut domiciliu forţat "în bărăgan" (com. Olaru, jud. Călăraşi). Între 1956 şi 1958 este student la Institutul Politehnic din Braşov. La 16 decembrie 1958 este din nou arestat de Securitate. Se eliberează, tot din închisoarea de la Aiud, la 31 iulie 1964 (în urma decretului de graţiere generală).

"- Să semnez?

- Nu, mă banditule, că pe unde ai fost ştim şi noi, mai bine decât tine... Să scrii acolo cum ai luptat tu împotrivă... tot, tot!".

Luptase împotriva ciumei roşii: a celor care-o pregătiseră iresponsabil înainte de 1945 şi a celor care-o "înfăptuiseră" diabolic după aceea. Un sfert de veac de jertfă cotidiană pentru Cruce şi pentru Neam...

"După două zile (la 3 august 1964) m-am prezentat la un alt colonel, care mi-a şoptit la ureche o înjurătură grosolană, m-a trimis să scriu actul de supunere formală către orânduire şi... să-mi fac Buletinul de identitate..."

La această dată Deliu Iulian arăta aşa cum ni-l înfăţişează cea de-a doua fotografie. Ne mărturiseşte că a înţeles atunci că "sfârşitul" închisorii nu era "un capăt", o eliberare adevărată, ci "o poartă pe sub care treci... dincolo, o barieră care se ridică şi apoi se lasă în urma ta, ca să mergi tot înainte, numai Dumnezeu ştie... unde..."

Acum, târziu, ni se descoperă poetul. Majoritatea versurilor sunt concepute la Aiud şi pe alocuri se simte sunetul tragic al poeziei lui Nichifor Crainic şi Radu Gyr. Sunt crâmpeie de jurnal interior, cristalizate în versuri: triumful spiritului asupra beznelor istoriei... Evocarea înfiorată a unui trecut auroral ("Şi azi îmi amintesc cum am ieşit în lume:/desculţ, prin colb, goneam ca un taifun/ţinând de frâu doi armăsari în spume /şi-n loc de bici - o mladă de alun...") se îmbină cu percepţia unui prezent apocaliptic ("Doamne, m-au zidit de tot! /Din celulă nu mai pot /Să Te văd, din când în când,/Bun şi Iertător şi Blând..."). Dumnezeu însă stă de veghe, nebiruit, liman întrevăzut mereu şi răscumpărare a toate (a se vedea poeziile "Dorinţă" sau "Ortodoxie", din grupajul alăturat).

Cerem iertare autorului dacă n-am descifrat poate, pe alocuri, suficient de corect manuscrisele... Menţionăm că poezia "Nestematele Aiudului" a mai fost publicată, în 1990, în revista greco-catolică "Viaţa Creştină" (Nr.20), sub semnătura Deliu Iulian Bălan.

(R.C.)

NESTEMATELE AIUDULUI

Auzi cum bat?! Cât de frumos?!
Sunt clopote cu glasul lin,
ce-n versul lor armonios,
rostogolindu-se cum vin,
ne-ndeamnă blând, apoi tăios,
chemare pentru citadin
răsună lung şi maiestuos.

Şoptesc în taină, apoi plin,
cu dangătul adânc pios,
în iureş sacru, cristalin,
se-aruncă-n luptă furtunos;
croindu-şi drum spre alt destin,
coboară-n sferele de jos,
cu săbii - flăcări de rubin -
s-alunge-n hăul noroios
păcat, şi patimă, şi chin...

Se-nalţă-apoi victorios
zburând spre cerul cristalin,
tot împletindu-se voios,
se despletesc parcă-n suspin...
şi pleacă, pleacă sfânt prinos,
ducându-şi cântul lor divin
şi-al împlinirilor de jos -
o creangă verde de măslin -
acolo unde lui Hristos
Puteri şi Îngeri se închin...

COTITURĂ

Aduceţi în grabă tigaia cu jar,
căci dorul aprins e de ducă!
Hai, murgule, hai! Aburcă-mă iar
şi du-mă cu tine - nălucă...

De sus, de pe creste, azvârle-mă-n nori,
de-acolo pe-o stea călătoare
şi-n loc de jăratic ţi-oi da, când cobori,
o rază furată din soare...

Dar cerul îmi pare azi strâmt şi închis!
Pe-a gândului liber aripă,
prin vânt, şi furtună, şi rugă, şi vis,
eu caut în fiece clipă
un strop de lumină, ce-n negrul abis
din sufletul meu se-nfiripă...

în loc de încheiere:

"Doamne, să nu crezi că Te-am uitat!...Şi nici că-Ţi sunt nerecunoscător... Cu un ultim gând mi-a venit în minte un prieten - cel care m-a iubit mai mult decât am avut eu putere să-l iubesc; cel care ne-a îndemnat, în iarna 1945-1946, în podul fără foc al Secţiei din Aiud, să facem chivotul pentru Sfânta Mânăstire de fecioare de la Vladimireşti. Părintele Arhimandrit Cleopa Nanu mi-a spus că mai trăieşte şi că ar fi la Schitul din Techirghiol unde, sub haina monahală, poartă numele Arsenie... Ascultă, Doamne, rugăciunile lui ca şi cum ar fi ale noastre, ale tuturor..."

DORINŢĂ

Doamne, cât eşti Tu de bun!
De-aş avea un coş s-adun,
m-aş îmbogăţi curând,
dragoste-aş avea să vând...

Stând aşa, pe gânduri dus,
parcă cineva mi-a spus
că mai umbli printre flori,
pe răcoare, până-n zori...

Tare-aş vrea să Te-ntâlnesc!
Nu să-Ţi cer, ci să privesc
paşii care Ţi se duc -
Tu smerit şi eu...năuc...

ORTODOXIE

Spune basmul de-o mârţoagă
numai bube, vai şi-amar,
dar că se hrănea cu jar
şi zbura peste stănoagă...

Ghemuit pe paie ude,
într-un colţ mucegăit,
sta pe gânduri, sta căit,
pripăşit de nu ştiu unde...

Tot ce-avea era o hanţă,
căpătâi - o şa de lemn;
oasele la un îndemn
ieşeau lungi de sub o zdreanţă.

Ziua-abia mânca trei boabe
date rostogol de vânt;
mai alături un mormânt,
cât pământ în două roabe...

Nimeni nu căta la dânsul;
soţii toţi l-au părăsit,
strănepoţii i-au murit
fără să le-audă plânsul...

"Poate s-o-ndura să moară -
spuneau unii - că-i destul!"
"Cin' de viaţă e sătul?",
spuneau alţii, într-o doară...

Ce-aştepta însă bătrânul
spuneau ochii lui frumoşi:
erau blânzi - şi mari, setoşi,
parcă-şi tot priveau Stăpânul.

Căci în colţul singuratic,
Făt-Frumos în altă haină,
cobora la sfânt în taină,
dându-i tava cu jăratic.

portrete

CORNELIU Z. CODREANU

6. OMENIA, IERTAREA

CORNELIU Z. CODREANU - "O amintire din copilărie a lui Ion Negură, petrecută într-un tren, în care călătoreau un grup de legionari și copii de școală, români și evrei, care plecau în vacanță... ''Trenul se oprise în câmpie, înzăpezit. Era noapte și începuse să ne cuprindă frica... Ne-am uitat la grupul de legionari, căutându-l din ochi pe Corneliu Codreanu. L-am văzut ridicându-se și spunând: *- Împărțirea pe echipe! Una va căuta să răzbească crângul din vale...să aducă lemne pentru locomotivă, să nu înghețe lumea în tren, alta spre sat...să cumpere alimente: pâine și slănină pentru creștini, pâine și brânză pentru evrei...* Am văzut atunci bucuria, cuprinzând pe toată lumea, creștini și evrei. Și așa au făcut legionarii, la porunca lui Corneliu Codreanu"" (extras din "Carpații", 1983, citat de Filon Verca).

"Eram și eu la Carmen Sylva, când Căpitanul a salvat pe un evreu de la înec. Câțiva camarazi i-au atras atenția că și-a riscat viața pentru un iudeu nemernic. N-am să uit niciodată riposta hotărâtă pe care ne-a dat-o Căpitanul: *- Am salvat un om. Nu contează că-i evreu. Și vă rog să rețineți pentru totdeauna, că nu împotriva evreilor, ca atare, trebuie să se îndrepte lupta necruțătoare a unui legionar, ci contra celor ce fac rău României și Bisericii creștine.* Crezul acesta umanist și național-creștin s-a confundat cu un principiu de la care nu s-a abătut niciodată." (Sebastian Erhan, citat de Denami Haider, "Cuvântul Românesc", Sept. 1994)

"Să iertați pe cei ce v-au lovit din porniri personale. Pe cei ce v-au chinuit pentru credința voastră în neamul românesc, nu-i veți ierta. Să nu confundați dreptul și datoria creștină de a ierta pe cei ce v-au făcut vouă rău, cu dreptul și datoria neamului de a pedepsi pe cei ce l-au trădat și pe cei ce și-au asumat răspunderea de a i se împotrivi." (*Pentru legionari*, p. 475).

ADOLF HITLER - "Nimeni nu poate pune la îndoială faptul că, într-o zi, problema de existență a omenirii va da naștere unor lupte groaznice. La urma urmelor, instinctul de conservare va învinge singur, instinct sub influența căruia dispare încet, precum zăpada sub soarele de Martie, această pretinsă omenie, care nu este decât expresia unui amestec de stupiditate, de lașitate și de pedanterie vanitoasă. Omenirea a crescut în luptă veșnică, pacea veșnică ar duce-o în mormânt." (*Mein Kampf*, p. 93).

7. VIOLENȚA, NON-VIOLENȚA

CORNELIU Z. CODREANU - [Circulara Nr. 148] "Iată aceste declarații pe care le fac în numele forului conducător al Mișcării Legionare: Anunțăm pe membri că, începând cu data de astăzi, 21 Februarie 1938, Partidul «Totul pentru Țară» nu mai există. Întreaga conducere a căzut de acord că rațiunea de existență a Partidului a încetat... Motivele care ne-au determinat la această hotărâre sunt: Decretul Regal Nr. 870 din 17 Februarie 1938 (privind interzicerea dreptului cetățenilor de a acționa politicește- n.red). Deci, suntem aruncați din raportul de Drept, în raport de Forță. Pe acesta, însă, noi nu-l primim. Noi am înțeles să acționăm în cadrul legii, manifestându-ne credințele noastre... Noi nu voim să întrebuințăm forța. Nu voim să întrebuințăm violența. Ne este suficientă experiența din trecut, când, fără voia noastră, am fost atrași pe calea violenței; noi nu răspundem în nici un fel: suportăm... Lovitură de Stat, nu voim să dăm. Prin esența însăși a concepției noastre, noi suntem contra acestui sistem. Ea însemnează o atitudine de bruscare, de natură exterioară, pe când noi așteptam biruința noastră de la desăvârșirea, în sufletul națiunii, a unui proces de perfecțiune omenească. Nu vom întrebuința aceste mijloace, pentru că tineretul de astăzi are prea adânc înfiptă conștiința misiunii sale istorice și a răspunderii sale, pentru a face acte necugetate, care să transforme România într-o Spanie însângerată.

Generația noastră întreagă vede bine mănușa care i s-a aruncat. Mănușa aruncată va rămânea, însă, jos. Noi refuzăm să o ridicăm. Ceasul biruinței noastre încă n-a sunat. E încă ceasul lor. Dacă generația bătrânilor noștri crede că e mai bine așa cum a procedat, noi nu avem să ne amestecăm, pentru a le da lecții. Ei poartă răspunderea în fața lui Dumnezeu și a Istoriei." (*Circulări...*, pp.272-274).

ADOLF HITLER - "Eu eram într-o situație delicată, cu doctrina mea, după care lupta nu trebuie evitată, ci căutată și, în acest scop, trebuie îmbrăcat singurul echipament care asigură protecția împotriva violenței. Teroarea nu se înfrânge cu spiritul, ci cu teroare... Firește că aceștia din urmă (*...toți netrebnicii, vrednici de milă, care-și țin «intelectualitatea» ca pe un scut în fața trupului lor tremurând*) n-au uitat să ne atace cu cea mai mare violență, însă numai cu pana, cum trebuia să ne așteptăm din partea unor asemenea gâște. La drept vorbind, ei nu gustau deloc principiul nostru: să ne apărăm prin violență, de oricine ne-ar ataca prin violență. Ei ne reproșau foarte energic nu numai faptul că aveam cultul brutal al bâtei, ci și lipsa noastră de spiritualitate. Faptul că, la o adunare populară, un Demostene putea fi redus la tăcere de cincizeci de idioți care, urlând și agitând pumnii, nu voiau să-l lase să vorbească, nu-i atingea deloc pe acești șarlatani. Lașitatea lor congenitală nu îi va expune niciodată unui astfel de pericol. Căci ei nu lucrează în încăierarea zgomotoasă, ci în liniștea cabinetului."

8. ORATORIA, FAPTA ȘI MASELE

CORNELIU Z. CODREANU - ''Legea tăcerii: Vorbește puțin. Vorbește ce trebuie. Vorbește când trebuie. Oratoria ta este oratoria faptei. Tu făptuiește. Lasă-i pe alții să vorbească... Am ajuns în primul sat, la Meria. Acolo, în curtea bisericii, în câteva minute, lumea s-a adunat toată: bărbați, femei și copii. Le-am vorbit puține cuvinte și nu am desfășurat nici un program politic: «-Să ne unim cu toții, bărbați și femei, să ne croim, nouă și neamului nostru, altă soartă. Se apropie ceasul de înviere și mântuire românească. Cel ce va crede, cel ce va lupta și suferi, va fi răsplătit și binecuvântat de neamul acesta. Vremuri noi bat la porțile noastre! O lume cu sufletul sterp și uscat moare și alta se naște: a acelora cu sufletul plin de credință. În lumea aceasta nouă, fiecare își va avea locul său, nu după școala, nu după inteligența, nu după știința, ci, în primul rând, după credința sa și după caracterul său»... Am plecat mai departe... Prima noastră tabără de muncă a avut efectul unui început de revoluție în mentalitatea curentă. Toată lumea din jur - țărani, muncitori și nu mai puțin intelectuali - se aduna plină de curiozitate, să ne privească. Această lume era învățată să-i vadă pe studenți plimbându-se eleganți...sau cântând cântece vesele, în jurul meselor din berării. În ceasurile lor libere. Acum îi privea cum frământau lutul cu picioarele, plini de noroi până la brâu, cum cară apa din Prut cu căldările, cum stau aplecați pe sapă sub arșița soarelui. Lumea asista la sfărâmarea unei mentalități stăpânitoare până atunci: e rușine pentru un intelectual să muncească cu brațele, mai ales în muncile greoaie, rezervate în trecut robilor sau claselor disprețuite. Cei dintâi care au înțeles valoarea, din acest punct de vedere, a taberei, au fost tocmai cei din clasele disprețuite. Țăranii și muncitorii, despărțiți sufletește de celelalte categorii și sfioși, pentru că munca lor nu era prețuită, s-au luminat la față, văzând în aceasta, din primul moment, un semn al prețuirii muncii istovitoare și al prețuirii lor. Ei s-au simțit onorați și poate au întrezărit, în viitor, zile mai bune pentru ei și pentru copiiilor. De aceea, din puținul pe care-l aveau, ne aduceau zilnic, cu drag, hrană." (*Pentru legionari*, pp.201-202, 338, 365-366).

ADOLF HITLER - ''Forța care a pus în mișcare marile avalanșe istorice, în domeniul politic sau religios, a fost, din vremuri străvechi, numai puterea magică a cuvântului rostit... Numai furtuna unei pasiuni arzătoare poate schimba destinul popoarelor; dar pasiunea o poate provoca numai acela care o poartă în el. Numai ea dăruiește celor aleși cuvintele care, asemenea unor lovituri de ciocan, deschid porțile inimii unui popor... Să nu credem că Revoluția franceză ar fi ieșit vreodată din cadrul teoriilor filozofice, dacă nu ar fi găsit o armată de agitatori, condusă de demagogi în stil mare, care au ațâțat pasiunile poporului ce suferea, până când a avut loc o erupție vulcanică teribilă, care a făcut întreaga Europă să înlemnească de spaimă. Tot astfel, cea mai mare convulsie revoluționară a vremurilor noi, Revoluția bolșevică din Rusia, a fost provocată, nu de scrierile lui Lenin, ci de activitatea oratorică, plină de ură, a nenumăraților apostoli - mici și mari - ai propagandei vorbite. Acest popor, care nu știa să citească, nu s-a putut pasiona pentru revoluția comunistă citindu-l pe Karl Marx, ci a făcut-o pentru că mii de agitatori - aflați cu toții, în slujba aceleiași idei - i-au promis toate splendorile cerului... În toate aceste cazuri este vorba de slăbirea liberului arbitru al omului... Dimineața și în timpul zilei, puterea de voință a oamenilor se opune, cu energie, încercărilor de a li se sugera o opinie străină. Seara însă, el cedează mai ușor forței dominatoare a unei voințe mai puternice. Puternicul talent oratoric al unei personalități dominatoare, de apostol, va reuși mai ușor să insufle o nouă voință unor oameni care au suferit deja, în mod firesc, o scădere a puterii lor de rezistență, mai mult decât dacă ar fi fost încă în deplina posesiune a tuturor resorturilor spiritului și voinței lor." (*Mein Kampf*, pp.74, 335).

9. EDUCAȚIA TINERETULUI, ELITA

CORNELIU Z. CODREANU - "...piatra unghiulară de la care pornește Legiunea este OMUL, nu programul politic. Reforma omului, nu reforma programului politic. «Legiunea Arhanghelul Mihail» va fi, prin urmare, mai mult o ȘCOALĂ și o OASTE decât un partid politic. Poporul român, în aceste zile ale lui, nu are nevoie de un mare om politic, așa cum greșit se crede, ci de un mare educator și conducător, care să biruiască puterile răului și să zdrobească tagma celor răi. Pentru aceasta însă, el va trebui să biruiască, mai întâi, răul din el și din ai lui. Din această școală legionară va trebui să iasă un om nou, un om cu calități de erou... Un om în care să fie dezvoltate, până la maximum, toate posibilitățile de mărire omenească ce se află sădite de Dumnezeu în sângele neamului nostru... Acest erou, acest legionar al vitejiei, al muncii, al dreptății, cu puterile lui Dumnezeu înfipte în suflet, va duce neamul nostru pe căile măririi lui... Rolul acestor cuiburi este de a face educația tinerimii române și anume: Educația creștină... Educația națională... Educația socială... Educația faptei creatoare... Educația jertfei... Educația fizică... Educația sanitară... Dar, până să ne ocupăm de defectele neamului, am început să ne ocupăm de propriile noastre păcate. Țineam ședințe de ore întregi și fiecare spunea celuilalt defectele pe care le-a observat. Și căutam să facem sforțări pentru a ni le îndrepta... Întâi să ne cunoaștem și să ne îndreptăm păcatele noastre și pe urmă vom vedea dacă avem dreptul sau nu de a ne ocupa și de ale altora... Așadar, în rezumat, rolul unei ELITE este: **a**. De a conduce o națiune după legile vieții unui neam. **b**. De a-și lăsa o elită moștenitoare, bazată nu pe principiul eredității, ci pe acela al selecțiunii, căci ea cunoaște legile vieții și poate judeca întrucât persoanele se conformează, prin aptitudini și știință, acestor legi... Pe ce trebuie să se întemeieze o elită: **a**.Curățenie sufletească. **b**.Capacitate de muncă și creație. **c**.Vitejie. **d**.Viață aspră și războire permanentă cu greutățile așezate în calea neamului. **e**.Sărăcie, adică, renunțarea, voluntară, de a acumula averi. **f**.Credință în Dumnezeu. **g**.Dragoste... Dacă aurul se lămurește în foc, în focul luptelor legionare se va lămuri adevărata elită morală a națiunii românești." (*Pentru legionari*, pp.187,307,420; *Cărticica...*, pp. 28 - 30,76).

ADOLF HITLER - ''Statul rasist...nu va considera că sarcina sa educativă se limitează să bage știința în creier, cu pompa; el va urmări să realizeze, printr-o creștere adecvată, trupuri esențialmente sănătoase. Cultivarea facultăților intelectuale va veni numai pe planul doi... Educația propriu-zisă va urma abia în ultimul rând... Este sigur că lumea noastră se îndreaptă către o revoluție radicală. Toată problema este să știm dacă ea va fi făcută pentru salvarea omenirii ariene sau folosul veșnicului evreu. Statul rasist va trebui, printr-o educare adecvată a tineretului, să vegheze la conservarea rasei, care va trebui să fie gata să suporte această încercare supremă și hotărâtoare... De altfel, educația în ce privește rasa își va afla finalizarea în serviciul militar. Această perioadă trebuie considerată drept ultima fază a educației normale, date germanului mediu...Dar accentuarea exagerată a educației intelectuale și abandonarea educației fizice, produc la subiecții prea tineri manifestări sexuale... O educație rațională trebuie să țină cont de acest fapt. Ea nu trebuie să piardă din vedere că satisfacțiile pe care un tânăr sănătos le va aștepta de la femeie vor fi diferite de cele așteptate de la un debil... În anii tinereții, el nu are dreptul să trândăvească, să frecventeze străzile și cinematografele; după ziua de muncă, el trebuie să-și fortifice trupul tânăr și să-l călească, pentru ca viața, într-o bună zi, să nu-l afle prea moleșit... Educatorii trebuie să facă **tabula rasa** din ideea că îngrijirea propriului corp depinde de fiecare: nimeni nu este liber să păcătuiască în detrimentul urmașilor săi și, în consecință, al rasei." (*Mein Kampf*, pp.177,286,291,300,301).

10. BISERICA, RELIGIA

CORNELIU Z. CODREANU - "Linia istorică este una: aceea pe care o trăim noi. Căci noi trăim în veac. Linia Bisericii este cu mult deasupra noastră. Către ea tindem, dar nu realizăm decât puțin. Pentru că trăim sub condamnare și sub piatra de moară a păcatelor noastre... Recunoaștem că suntem păcătoși: aceasta este atitudinea legionară față de Biserică... Să nu se uite că noi, poporul român, stăm aici pe acest pământ, prin voia lui Dumnezeu și binecuvântarea Bisericii creștine. În jurul altarelor bisericilor, s-a aflat adunată de mii de ori, în vremuri de bejenie și restriște, întreaga suflare românească de pe acest pământ, cu femei, copii și bătrâni, cu conștiința perfectă a ultimului refugiu posibil. Și astăzi, stăm gata să ne adunăm - poporul român - în jurul altarelor, ca-n vremuri de mari primejdii, pentru ca, îngenunchiați, să căpătăm binecuvântarea lui Dumnezeu. Războaiele se câștigă de către aceia care au reușit să atragă din văzduh, din ceruri, forțele misterioase ale lumii nevăzute și să-și asigure concursul acestor forțe. Forțele acestea misterioase sunt sufletele morților, sufletele strămoșilor noștri, care au fost și ei, odată, legați de glia, de brazdele noastre, care au murit pentru apărarea acestui pământ și care sunt și azi legate de el prin amintirea traiului lor de aici și prin noi, copiii, nepoții și strănepoții lor. Dar mai presus de sufletele morților stă Dumnezeu. Odată aceste forțe atrase, ele vin în balanța ta, te apără, îți dau curaj, voință și toate elementele

☛

paralele

necesare victoriei şi te fac să învingi. Introduc panica şi groaza în duşmani, le paralizează activitatea. În ultima analiză, biruinţele nu depind de pregătirea materială, de forţele materiale ale beligeranţilor, ci de puterea lor de a-şi asigura concursul puterilor spirituale. Astfel se explică - din istoria noastră - biruinţele miraculoase... Cum se poate asigura concursul acestor forţe? **1.** Prin dreptatea şi moralitatea acţiunii tale şi **2**. Prin apelul frecvent, insistent, la ele. Cheamă-le, atrage-le cu puterea sufletului tău şi ele vor veni! Puterea de atracţie este cu atât mai mare cu cât apelul, rugăciunea, se face în comun, de cât mai mulţi...Patronul nostru este Sfântul Arhanghel Mihail. Icoana lui trebuie să o avem în casele noastre şi în vremuri grele să cerem ajutorul lui şi El nu ne va lăsa niciodată." (*Cărticica* ..., pp.54-55; *Circulări*..., p.105).

ADOLF HITLER - "...valoarea creatorului unui program nu se poate măsura prin realizarea obiectivelor sale, ci prin justeţea acestora şi prin influenţa pe care au exercitat-o asupra progresului omenirii. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, întemeitorii religiei nu s-ar număra printre cei mai importanţi oameni de pe pământ, deoarece realizarea proiectelor etice nu va fi niciodată completă, nici măcar cu aproximaţie. Nici chiar religia iubirii nu este, în acţiunea ei, decât o reflectare palidă a intenţiilor sublimului său întemeietor, dar importanţa ei constă în orientarea pe care tindea să o imprime dezvoltării generale a culturii, purităţii moravurilor şi a moralei omeneşti... Cine crede că poate ajunge la o reformă religioasă pe calea ocolită a unei organizaţii politice, dovedeşte că nu înţelege deloc evoluţia concepţiilor religioase sau dogmele lor şi nici ceea ce determină evoluţia bisericii. Este cazul să spunem că nu poţi sluji la doi stăpâni în acelaşi timp. Eu consider, de altfel, că întemeierea sau distrugerea unei religii este un gest mai însemnat şi de cu totul altă natură decât întemeierea şi distrugerea unui stat, cu atât mai mult, a unui partid." (*Mein Kampf*, pp.79,145).

"De fiecare dată când ministrul Kerrl venea să ne vadă, împreună cu fermecătoarea sa soţie, el ne împărtăşea grijile sale. Politica privind Bisericile, ordonată de Hitler şi Himmler, îl ducea la disperare. Cu toate acestea, el vroia să încerce să constituie, cu credincioşii diferitelor confesiuni, o grupare puternică. Fără el, sunt convinsă că Bisericile ar fi suferit o persecuţie şi mai puternică. Atunci când i s-a luat orice putere de intervenţie, într-un fel sau altul, în favoarea Israeliţilor, el şi-a păstrat o anume libertate de acţiune privind religiile evanghelică şi catolică, pentru a acţiona cum va crede el de cuviinţă. El însă ar fi vrut să discute aceste probleme cu Adolf Hitler, a cărui poziţie, în acest domeniu, o cunoştea, dar toate tentativele sale au eşuat. Hitler i-a transmis că poate veni să-l vadă, în orice moment, pentru chestiuni personale, dar că trebuie să-şi rezolve singur obligaţiile sale oficiale. Peste tot unde Biserica evanghelică se simţea ameninţată, s-au găsit oameni destul de temerari pentru a protesta. Unul dintre aceste acte de rezistenţă a fost vibrantul apel al Bisericii militante în contra oricărei forme de constrângere spirituală. Numele meu figura în acest apel, căci eu am considerat întotdeauna natural de a-mi apăra, în mod public, părerile mele. De fapt, cât ştiu eu, nici un conducător protestant nu a avut de suferit, înainte de 20 Iulie 1944. De asemenea, autorităţile catolice, exprimară adesea, de la tribună sau prin scrisori pastorale, opinii contrare politicii oficiale. Trimiterea pastorului Niemoller într-un lagăr de concentrare a constituit un caz deosebit. El a fost considerat ca «prizonier personal al Führerului», ceea ce preciza caracterul excepţional al afacerii. De trei sau patru ori am încercat să obţin eliberarea sa, însă m-am lovit de un refuz glacial. Această chestiune a libertăţii religioase ne preocupa mult, atât pe mine cât şi pe Hermann, care provenea dintr-o familie foarte credincioasă." (Emmy Göring, *Göring*..., pp.128-129).

11. MONARHIA

CORNELIU Z. CODREANU - "În fruntea neamurilor, deasupra elitei, se află monarhia.

ADOLF HITLER

Resping republica. În istorie s-au văzut monarhi buni, foarte buni, slabi sau răi. Unii s-au bucurat de onoruri şi dragostea popoarelor până la sfârşitul vieţii, altora li s-a tăiat capul. N-au fost, deci, toţi monarhii buni. Monarhia, însă, a fost totdeauna bună. Nu trebuie să se confunde omul cu instituţia, trăgându-se concluzii false. Pot fi preoţi răi, dar pentru aceasta nu putem trage concluzia că trebuie să desfiinţăm Biserica şi să ucidem pe Dumnezeu cu pietre. Sunt, desigur ,şi monarhi slabi sau răi, dar nu putem renunţa la monarhie. În agricultură, avem un an bun şi un an rău, sau unul bun şi doi ani răi; cu toate acestea, lumii nu i-a trecut încă prin gând să se lase de agricultură... Un monarh nu face ce vrea. Un monarh e mic, atunci când face ce vrea şi e mare, atunci când face ce trebuie.

Există o linie a vieţii neamului. Un monarh e mare şi bun atunci când se menţine pe această linie... Sunt şi alte linii care pot ispiti un monarh: linia intereselor personale, linia intereselor unei clase, linia intereselor unui grup, linia intereselor străine (dinăuntrul sau din afara hotarelor). El trebuie să le înlăture pe toate şi să urmeze linia neamului. Ştefan cel Mare, de o jumătate de mie de ani, străluceşte în istorie şi românii nu-l mai uită, pentru că s-a confundat cu linia de viaţă a neamului. Regele Ferdinand, împotriva oricăror legături şi interese, s-a plasat pe linia neamului, a îndurat cu el, a făcut jertfă alături de el, a izbândit cu el. Prin aceasta, el este mare şi nemuritor." (*Pentru legionari*, pp.427,428).

"Odată, Flondor, îl sfătuieşte (pe Corneliu Codreanu -n.red.) că ar fi bine să semneze registrul de audienţe la Palat şi chiar să ceară Regelui, audienţă, iar în ziua când se va fixa audienţa, el, Flondor, o să-i aducă fracul în care să se îmbrace. «-Eu nu merg să semnez registrul de audienţe. N-am ce să-i cer Regelui. Nu vreau să fiu ministru şi nici nu vreau să mi se dea Puterea. Dacă, însă, Regele mă cheamă, atuncea mă duc şi am să mă îmbrac în costum naţional, dacă-i place sau nu-i place» Mai târziu, explica celor care auziseră de această întâmplare, motivele pentru care nu cere audienţă. «-De mă duc, înseamnă că vreau ceva. Dar eu nu vreau nimic. Vreau numai să fiu lăsat în pace. De cer audienţă, mă va întreba ce vreau. Dar dacă mă cheamă, atuncea întreb eu de ce m-a chemat şi ce vrea de la mine. De va fi să vorbesc vreodată cu Palatul, eu nu pot să vorbesc în numele meu. O să vorbesc în numele generaţiei noastre şi al neamului întreg şi atunci ţara întreagă o să ştie ce am vorbit.»" (Stelian Stănicel,SUA,1988).

ADOLF HITLER - "Valoarea şi însemnătatea ideii de monarhie nu se întemeiază pe persoana monarhului însuşi. Numai cerul poate hotărî să pună coroana pe capul unui erou genial, ca Frederic cel Mare, sau a unui înţelept, ca Wilhelm I. Aceasta se întâmplă o dată la un veac, arareori mai des. Şi în acest caz, ideea predomină asupra persoanei şi sensul acestei orânduiri nu trebuie să se întemeieze decât pe instituţia, luată ca atare. De aceea, monarhului îi revine rolul de servitor. El e doar o roată a maşinăriei şi are îndatoriri faţă de aceasta. Aşadar, el trebuie să se supună unor exigenţe superioare, iar «monarhist» nu mai este cel care îl lasă, în tăcere, să comită o crimă faţă de coroana sa. Monarhist este cel care îl va împiedica să o facă... În zilele noastre, vedem manifestându-se din nou fenomenele a căror existenţă lamentabilă a dus la prăbuşirea monarhiei... Cu o candoare insolentă, aceiaşi oameni vorbesc deja, din nou, despre regele lor, pe care l-au părăsit, în mod ruşinos, acum câţiva ani, în ceasuri grele. Aceleaşi curci plouate, care în 1918 o luau la fugă la vederea fiecărei brasarde roşii... Aceşti "slujitori şi sfetnici" ai coroanei au început, în mod prudent, să se arate din nou numai după ce vântul furtunii revoluţionare s-a calmat îndeajuns, mulţumită acţiunii altora, pentru ca să le îngăduie să cânte iar, cu duioşie, "Trăiască regele", în toate cele patru zări... Dacă monarhii n-ar fi vinovaţi, ei înşişi, de această stare de lucruri, am putea măcar să-i compătimim în mod sincer, în ciuda apărătorilor lor de astăzi; dar ei ar trebui să fie convinşi că, cu asemenea cavaleri, poţi pierde tronul, dar nu poţi dobândi nici o coroană." (*Mein Kampf*, pp.165,166)

"Nu aveam nici o veste despre Hermann, de câteva ore. El sărbătorea victoria la prinţul August Wilhelm de Prusia, fiul ultimului Kaiser, a cărui aniversare era tot atunci. «Auwi», cum îl numeam toţi, era un partizan entuziast al mişcării şi se înţelegea foarte bine cu Göring. În acea perioadă existau strânse legături între naţional-socialişti şi casa Hohenzollern. Prinţul moştenitor visa restaurarea monarhiei, iar Hitler nu spunea nimic pentru a dezminţi această speranţă. Personal, eu vedeam o primejdie în această asociaţie cu Hohenzollern-ii, care reprezentau «ceva consolidat». Fiică a unui comerciant hanseatic şi conservator, este firesc că simpatiile mele se îndreptau înspre monarhişti." (Emmy Göring, *Göring*..., p. 31).

12. CONCEPŢIA DESPRE STAT

CORNELIU Z. CODREANU - "Statul bazat pe ideologia veche a Revoluţiei franceze se ruinează. În lume se pune problema unui stat nou. El poate fi foarte bun şi foarte rău. Cum va fi? După cum ni-l vom face... Statul nou, însă, nu se poate baza numai pe concepţii teoretice de drept constituţional. Statul nou presupune, în primul rând şi ca un lucru indispensabil, un tip nou de om. Un stat nou, cu oameni cu păcate vechi, nu se poate concepe. Statul este o simplă haină care îmbracă trupul naţiunii. Putem să facem o haină nouă, luxoasă, scumpă, dar nu va fi de nici un folos dacă ea va îmbrăca un trup istovit, distrus de cangrene morale şi fizice." (*Cărticica*..., p.64).

ADOLF HITLER - "Statul nu este un scop, ci un mijloc. El este condiţia prealabilă, pusă formării unei civilizaţii umane de valoare superioară, dar nu este cauza ei directă. Aceasta constă exclusiv în existenţa unei rase apte pentru civilizaţie... Statul este un mijloc pentru a realiza un scop. Scopul său este menţinerea şi favorizarea dezvoltării unei comunităţi de fiinţe care aparţin, fizic şi moral, aceleiaşi specii. El trebuie să menţină, în primul rând, trăsăturile caracteristice esenţiale ale rasei, condiţie a dezvoltării libere a tuturor calităţilor latente ale acesteia... Statele care nu urmăresc acest scop sunt nişte organisme defectuoase, nişte creaţii eşuate... Utilitatea unui stat nu poate fi apreciată luând drept criteriu nivelul de civilizaţie la care a ajuns sau importanţa pe care i-o conferă puterea sa, în lume... Un stat poate fi, aşadar, calificat drept prost, chiar dacă a atins gradul cel mai înalt de civilizaţie, dacă ruinează omogenitatea rasială a poporului respectiv... Cine vorbeşte despre misiunea poporului german pe acest pământ, trebuie să ştie că ea constă exclusiv în formarea unui stat, al cărui ţel suprem este conservarea şi apărarea elementelor celor mai nobile ale poporului nostru, rămase nealterate şi care sunt, de asemenea, ale întregii omeniri... *Reichul*, ca stat, trebuie să cuprindă toţi germanii şi să-şi asume nu numai sarcina reunirii şi conservării rezervelor preţioase de elemente primare ale rasei, pe care le posedă acest popor, ci şi de a le face să ajungă, încet dar sigur, la o situaţie predominantă... (Statul rasist) va trebui să aibă grijă ca numai individul sănătos să poată zămisli copii; el va proclama că nu există decât un singur act ruşinos: să aduci pe lume copii când eşti bolnav şi când ai tare şi că actul cel mai onorabil este, în acest caz, să renunţi... Dacă, timp de şase sute de ani, indivizii degeneraţi fizic sau suferind de boli mintale ar fi împiedicaţi să procreeze, omenirea ar fi scăpată de rele de o gravitate incomensurabilă şi s-ar bucura de o sănătate greu de imaginat în ziua de azi... Sarcina de a realiza acest ev mai bun le va reveni concepţiilor rasiste, puse în practică în statul rasist. Atunci oamenii nu se vor mai strădui să îmbunătăţească speciile canină, cabalină sau felină, ci vor căuta să îmbunătăţească rasa umană; în acea epocă a istoriei omenirii, unii, care au recunoscut adevărul, vor şti să-şi dovedească abnegaţia în tăcere, iar alţii se vor dărui, bucuroşi." (*Mein Kampf*, pp. 273, 274, 275, 276, 278, 283, 284).

***

Scopul comparării opiniilor celor doi întemeietori de mişcări naţionaliste a fost de a răspunde, în mod documentat şi obiectiv, cercurilor care propagă ideea că ideologia legionară s-ar fi inspirat din cea a naţional-socialismului german. De aceea, textele alese pentru a fi comparate au fost extrase din scrierile care au servit ca îndreptare ideologice celor două mişcări. Excepţie face biografia *Göring*, care a fost folosită doar ca o sursă suplimentară de informaţii.

Dacă luăm în considerare numai dificultatea comparării ideologiei unei "şcoli spirituale" (având drept anexă un partid, doar ca instrument de participare la viaţa publică a ţării) cu ideologia unui partid politic declarat şi care luptă pentru acapararea puterii în stat, această dificultate ar fi suficientă pentru a atesta diferenţa de concepţii dintre cele două mişcări contemporane. Această diferenţă se manifestă în aproape toate componentele ideologiilor respective.

Astfel, concepţia despre onoare şi morală porneşte la Corneliu Codreanu de la individ înspre societate, în timp ce la Hitler ea apare doar ca o justificare necesară tendinţei expansioniste.

Şi mai pregnantă este diferenţa de opinii privind autoritatea, libertatea şi disciplina, care pentru Corneliu Codreanu sunt rezultate ale dragostei între oameni, în timp ce pentru Adolf Hitler rezultă din supunerea oarbă faţă de conducători.

Tot din dragoste pentru aproapele izvorăsc la Codreanu şi omenia şi iertarea, pe când Hitler le consideră drept consecinţe ale stupidităţii şi laşităţii omeneşti, fiind anihilate de către instinctul de conservare.

În timp ce Corneliu Codreanu se declară, în modul cel mai categoric, ca adept al non-violenţei, Hitler face din violenţă, teroare şi "cultul bâtei" armele sale principale de luptă.

Demagogia, combătută de către Codreanu, care proclamă şi realizează "oratoria faptei", devine la Hitler, singura capabilă să trezească instinctul gregar al maselor.

În sfârşit, în ce priveşte educaţia tineretului, Corneliu Codreanu este pentru formarea unei elite naţionale, printr-o educaţie spiritual-creştină, pe când Adolf Hitler pune pe primul plan educaţia fizică şi puritatea rasială, rezervând educaţiei propriu-zise doar ultimul plan.

Acestea sunt numai câteva dintre aspectele ideologice din care rezultă profundele diferenţe de concepţie dintre cele două mişcări naţionaliste.

Menţionăm că, în lucrare, au fost ignorate, în mod intenţionat, unele aspecte cu caracter faptic, care au rezultat din aplicarea celor două ideologii, aspecte considerate de resortul istoriei. Unul dintre aceste aspecte ar fi aşa zisa "problemă evreiască", pe care Corneliu Codreanu a privit-o doar din punctul de vedere al implicării finanţei evreieşti în spaţiul politico-economic românesc, pe când pentru Hitler ea a însemnat exterminarea evreilor din spaţiul german, deziderat care a fost formulat, de altfel, ulterior preluării puterii.

ERAST CĂLINESCU

REEDUCAREA DE LA AIUD

XXIV. REEDUCAREA CONTINUĂ (2)

Demostene ANDRONESCU

Pe măsură ce Constantin Aioanei adaugă noi episoade serialului pe care îl publică în săptămânalul "Timpul" (a ajuns deja la episodul XXIX), este tot mai evident faptul că materialele care fac obiectul acestui serial și pe care atât autorul cât și patronii respectivului săptămânal le consideră a fi documente revelatoare pentru istoria perioadei interbelice în general, și a Mișcării Legionare în special, sunt extrase din așa-numita *Carte Albă a Aiudului* (a nu se confunda cu recent pusa în circulație *Cartea Albă a Securității*), despre care am pomenit deja în repetate rânduri.

În episodul XVII al serialului ("Puncte Cardinale") , nr. 2/50, februarie 1995, p. 4), am explicat pe larg ce este și ce cuprinde această *Carte Albă* pe care S.R.I. a moștenit-o de la fosta Securitate și a pus-o cu solicitudine la dispoziția redacției săptămânalului "Timpul", publicație despre care este de prisos să mai amintim în slujba cui este. Pentru a reîmprospăta totuși memoria cititorilor, voi relua pe scurt aceste explicații.

În a doua jumătate a anului 1963, atunci când acțiunea de reeducare începuse să dea roade și aparatul politic al închisorii era în posesia unei bogate recolte de declarații, demascări și autodemascări, colonelul Crăciun a dispus crearea unui colectiv format din deținuți (școliți și reeducați, bineînțeles), care să stilizeze, să sistematizeze și să dea coerență aberantelor "mărturii" smulse unor oameni aduși, prin teroare, șantaj și tot felul de silnicii, în situația de a nu mai fi ei înșiși. Acest colectiv (al cărui responsabil a fost Valeriu Anania) și-a început imediat activitatea și a lucrat cu sârg până la sfârșitul acțiunii de reeducare, când toți deținuții au fost puși în libertate. Munca lui (a comitetului) s-a materializat într-o "*operă*" voluminoasă (trei volume, pare-se), frumos prezentată și legată între coperți solide, "*pentru a fi transmise posterității*", cum îi plăcea colonelului Crăciun să spună. Este deci evident faptul că aceste așa zise documente au fost confecționate anume pentru a servi la falsificarea istoriei și la uciderea unor legende. Căci nu atât de oamenii pe care regimul comunist pretindea că vrea să-i reeduce-pentru a-i "*recupera*" și "*reda societății*"- se temea acest regim, cât de idealurile și de visele lor. Șubreziți fizic și timorați psihic de lunga perioadă de detenție și de regimul la care au fost supuși, acești oameni nu mai prezentau nici un pericol, mai ales în condițiile existenței unui puternic aparat de represiune ca acela al Securității. Idealul și visele care i-au animat pe ei continuau însă să fie periculoase, pentru că puteau contamina alte generații de tineri, și de aceea trebuiau neutralizate prin denigrare și prin prezentarea lor în culori cât mai negre. Și la opera de denigrare pe care o pregăteau, urma să contribuie și această insolită istorie a Mișcării Legionare, încropită în grabă de amintitul colectiv, prin punerea cap la cap, în ordine oarecum cronologică, a celor mai șocante și aberante "*mărturii*" ale unor oameni aduși în situația de a spune orice li se cerea. Însuși editorul acestor elucubrații remarcă faptul că "*multe dintre întâmplările din această istorie ar fi incredibile, dacă nu ar fi povestite chiar de oamenii care le-au trăit*". Pentru el aceste enormități sunt adevărate numai prin faptul că sunt povestite de oameni care, chipurile, le-ar fi trăit. Nu ține cont însă în ce situație se aflau acești oameni și ce presiuni s-au făcut asupra lor pentru a li se smulge aceste declarații.

Pentru a ilustra proporțiile acestor aberante născociri ale "*condamnaților de la Aiud, invitați* (vezi Doamne!-n.n.) *de conducerea penitenciarului să reconstituie istoria Mișcării Legionare*" (această afirmație aparține editorului), voi reproduce câteva pasaje din respetiva "*operă*". Menționez că textele pe care le voi reproduce s-ar putea să aparțină fie preotului Dumitrescu-Borșa, fie lui C. Savin sau ale lui Victor Vojen care, pe lângă luările lor de cuvânt din diferitele cluburi de reeducare, și-au relatat "*isprăvile*" (pe ale lor și pe ale camarazilor lor) și în scris. Era un lucru cunoscut printre deținuții din Aiud că, atât ei cât și alte personalități câștigate pentru reeducare, au scris sute de pagini în care au relatat, inventând sau răstălmăcind, acțiuni și întâmplări din trecutul Mișcării Legionare. Iată ce enormități relatează unul dintre ei, referindu-se la campaniile electorale la care a participat: "*Adunarea de la Reșița, cu tot zgomotul care s-a făcut în jurul ei, nu a avut nici un efect politic. A avut însă efecte de altă natură; de pe urma relațiilor prea apropiate cu vitejii echipieri, fetele au contactat (sic!) diferite boli venerice, care s-au răspândit în rândurile tineretului cu o viteză și cu o eficacitate mult mai mare decât frazeologia legionară despre necesitatea salvării neamului. De această amintire nu a scăpat nici chiar soția lui Jovin, șeful organizației legionare din Reșița, în casa căruia fusese găzduit un tânăr comandant, care i-a răsplătit în felul acesta ospitalitatea...Pe drum, ca să fie în spiritul coechipierilor săi, în popasurile pe care le-a făcut pe la diferiți preoți, moșieri și bogătași, Codreanu însuși mai greșea paturile și nimerea lângă o femeie tânără, care avea grijă să-și îmbete bărbatul, în timpul ospățului, ca să-i țină de urât*". Fără comentarii. Nici cei mai fanteziști și mai neînduplecați dușmani ai Mișcării Legionare nu ar fi putut scorni aberații mai mari!

În aceeași relatare, legionarii sunt prezenți ca fiind, fără nici o excepție, bătăuși, scandalagii și bețivi notorii: "*În drum spre Alba Iulia, s-au oprit la Brad, unde au organizat o petrecere de pomină; după ce au consumat mai multe găleți de vin, au bătut clienții din restaurant cu scaunele, au aruncat cu sifoanele și cu sticlele de vin golite, au spart mobilierul și au devastat localul. Cetățenii orașului s-au strâns ca la panoramă. La urmă câțiva dintre ei au prins niște unguroaice tinere, pe care au încercat să le siluiască și, pentru că acestea au rezista, le-au bătut cumplit, pretextând că le pedepsesc, fiindcă nu știu bine românește*". Mai ceva ca în filmele lui Sergiu Nicolaescu! Și enormitățile de felul acesta abundă; dar ne oprim aici.

Aminteam, cu altă ocazie, că în unul din scurtele sale comentarii care însoțesc episoadele acestui serial, editorul apreciază că "*ofițerii din conducerea Penitenciarului de la Aiud, însărcinați cu reeducarea...nu aveau de unde să cunoască tot acest lux de amănunte din trecutul fostei Mișcări Legionare*", astfel că "...opera deținuților de la Aiud nu stă sub semnul unor indicații excesive din exterior, ci provine din memoria celor care au redactat-o". Or, lucrurile stau tocmai pe dos. Oricine parcurge aceste texte își poate da cu ușurință seama că ele sunt redactate în cel mai autentic spirit comunist. Astfel, printre altele, în toate aceste relatări este repetată până la saturație teza susținută de istoriografia comunistă, conform căreia Mișcarea Legionară n-ar fi, nici mai mult, nici mai puțin, decât o creație a burgheziei românești, un fel de forță de șoc, care să-i apere acesteia interesele. "*Cum s-ar fi putut întâmpla toate acestea - subliniază autorul unui astfel de text, referindu-se la ascensiunea Mișcării Legionare - dacă n-ar fi convenit orânduirii burgheze, care a întărit deliberat Garda de Fier, ca o formație de șoc, în apărarea intereselor ei permanente, ca o diversiune împotriva celor ce luptau cu adevărat împotriva exploatării?*". Iar pentru a explica de ce aceeași burghezie care i-a cocoloșit pe legionari, i-a și asasinat în 1939, se recurge tot la un argument comunist. "*Unii dintre ei și-au pierdut viața în urma asasinării lui Armand Călinescu. Faptul nu trebuie să surprindă pe nimeni, pentru că acesta a fost unul din efectele contradicțiilor care au măcinat burghezia românească în epoca aceea: conlucrarea în lupta comună împotriva poporului și în același timp, antagonism feroce între difertele categorii de interese în cadrul burgheziei înseși. Și această contradicție a caracterizat întotdeauna și caracterizează și astăzi societatea capitalistă, de la noi și de pretutindeni*". Explicație reprodusă parcă, din documentele de partid...

De asemenea, tot în spiritul istoriografiei comuniste sunt prezentați și intelectualii români din perioada respectivă și, în special cei care au făcut parte din gruparea "*Criterion*": "*La sfârșitul anului 1932, un grup de tineri intelectuali au înființat la București o grupare politică, literară și economică, pe care au denumit-o <<Criterion>>. Cei mai mulți făcuseră studii superioare în străinătate, erau înfumurați și se fardau. Se întruneau gălăgioși, în diferite cenacluri, și, pentru a se face remarcați de intelectualitatea bucureșteană și de cercurile politice, organizau conferințe la Fundația Carol I. Voiau să parvină repede. După cum s-a doveditmai târziu, printr-un scandal de presă, unii dintre ei erau homosexuali. Nu s-au afiliat la început nici unei organizații politice și au încercat să se orienteze în perspectivele de viitor ale fiecăruia. când a început ascensiunea vertiginoasă a hitlerismului, s-au plasat pe orbita lui și au încercat să facă legătura cu sucursala pe care o avea în România. Drept consecință, într-o seară din luna decembrie 1932, doi tineri avocați și publiciști, Mihail Polihroniade și Ion Victor Vojen, din cercul <<Criterion>>, s-au prezentat la sediul Gărzii de Fier din strada Aurel Vlaicu și au cerut să vorbească cu Corneliu Codreanu; voiau să-i cântărească posibilitățile și să se tocmească asupra unei eventuale adeziuni la organizația sa. Amândoi erau proprietarii și redactorii unei publicații obscene, care apărea de două ori pe lună și pe care o denumiseră <<Axa>>... Este interesant de remarcat că tinerii publiciști nu au avut nevoiue de nici o pregătire prealabilă ca să devină <<doctrinari>> ai Gărzii de Fier. Formația și mentalitatea lor burgheză le-au permis să se identifice imediat cu sistemul și aspirațiile organizației legionare și să devină în scurt timp teoreticienii ei*".

Am abuzat dând aceste lungi citate, pentru a scoate mai pregnant în evidență cât de absurde sunt aceste așa-zise mărturii, precum și cât de naivi sau de rea-credință pot fi cei dispuși să ia drept adevăruri astfel de elucubrații.

(va urma)

CIOMĂGEALA CA ARTĂ (I)

De cum începem să ne mişcăm pe picioarele noastre, ne lovim, ne zgâriem, ne tăiem. Aşa luăm contact cu lumea dură ce ne înconjoară: printr-un număr de senzaţii, cele mai multe, neplăcute. Spiriduşul curiozităţii nu ne dă pace, îndemnându-ne să tot încercăm să vedem cum e ba cu una, ba cu alta. Câteodată cutezăm, dar de cele mai multe ori nu îndrăznim şi pândim să vedem ce li se întâmplă celor ce au curaj...Probând şi spionând, facem cunoştiinţă cu viaţa; aşa învăţăm pe ce lume trăim.

"*Nihil est in intellectu, quod non prius fuerit in sensu*", adică nimic din ce avem în cap n-a ajuns acolo decât prin simţuri. Aşa spune John Locke. Nu suntem de acord cu filozoful englez, dar ca unii ce-am reţinut temeinic "argumentele" anchetatorilor noştri, acordăm o mare importanţă *experienţei* astfel căpătate; şi nu numai pentru că a fost obţinută cu tehnici speciale, ci mai ales pentru că a fost percepută nu doar prin cele câteva simţuri, ci prin toată suprafaţa corpului. Orice cunoştiinţă, căpătată pe această cale, are alt *relief*.

Astăzi, majoritatea celor ce ne conduc (ba ne şi învaţă cum să ne comportăm într-o societate nouă, "democratică") sunt dintre *cei ce n-au îndrăznit ei înşişi*, cei ce au lăsat să treacă pe lângă ei ocazia de a cunoaşte, nemijlocit, înţelepţitoarele bastoane ale puterii. Ba, unii dintre ei, n-au cunoscut nici gustul salamului vegetal; şi asta nu pentru că ar fi lipsit din ţară, ci pentru că boala de care sufereau, "nomenklatura", nu le permitea să guste un astfel de produs...

Dacă povestim cele de mai jos, nu e pentru ca să impresionăm, să convingem sau să punem pe cineva, cu de-a sila, să tragă concluzii. Noi, foştii deţinuţi politici, nu facem altceva decât să stăm la dispoziţie; că nu se ştie niciodată când se repetă istoria...Oricum, omul care studiază experienţa de viaţă a altora - şi o şi înţelege - e *un om prevenit*. Ceea ce nu este puţin lucru.

Nu aveam mai mult de cinsprezece-şaisprezece ani când am citit *Amintiri din casa morţilor* a lui Dostoievski, cel care, condamnat iniţial la moarte, este deportat în Siberia, unde cunoaşte "direct" tratamentul aplicat deţinuţilor în Rusia ţaristă. La vârsta când am citit cartea parcurgeam paginile în viteză, oprindu-mă, eventual, la părţile interesante, exotice. Abia mai târziu, când am căzut eu însumi între roţile acelei infernale maşini, am început să-mi amintesc capitolele cărora nu le acordasem atenţie. La Canal fiind, de exemplu, făcând kilometrii pe jos, iarna, pe viscol, de la colonie până la şantier şi invers, păziţi nu de cazaci călări, ci de securişti cu mitraliere şi câini-lup, am avut timp să reflectez la traducerea românească a expresiei: *Pohod na Sibir*. Apoi, trecerea condamnatului printre două rânduri de soldaţi cu vergi, descrisă atât de sugestiv de marele scriitor rus, n-am înţeles-o bine decât atunci când, debarcat din camion la Jilava, după ce am fost "aliniaţi" şi număraţi şi ni s-a comandat "pas alergător" spre poarta masivă (deasupra căreia scria FORTUL 13 şi în care era tăiată o uşiţă strâmtă, prin care se intra doar unul câte unul, număraţi din nou cu câte un pumn în ceafă), abia când am trecut prin această strungă şi am zărit dincolo cele două rânduri de miliţieni înarmaţi cu bâte, printre care trebuia să trecem, de data asta în interesul nostru, în pas alergător, abia atunci am început să întrezăresc ceva din substanţa literaturii dostoievskiene. Personal, ca orice om de rând, nu cred că am motive să fiu recunoscător socialismului că mi-a dat posibilitatea să pătrund subtilităţile artistice ale unei mari literaturi. Cred însă că e păcat că marii noştri critici literari n-au avut această ocazie. Dacă marii lor erudiţii i s-ar fi adăugat şi putinţa înţelegerii, prin "contact nemijlocit", cu totul altele le-ar fi fost concluziile; n-ar fi abandonat poate cariera literară, unul pentru o dubioasă poziţie de şef de partid, într-o conjunctură postcomunistă, altul pentru o şi mai puţin onorabilă meserie de ciripitor la "un post de radio independent, finanţat de Congresul Statelor Unite"...

La un număr de ani, după ieşirea din închisoare, am recitit *Amintiri din casa morţilor*. Cu totul altă înţelegere! Veneam de-acasă.

În copilărie, mai pentru poznele făcute, mai în confruntările cu băieţii, la şcoală, am încasat câte o chelfăneală. Ştiam, deci, ce înseamnă să iei bătaie, dar ce-am luat şi ce-am văzut mai apoi la securitate depăşeşte cu mult ce consideram eu ca accepţiune a termenului. Odată ştiu că m-am trezit (era în timpul bătăii ce am luat-o când a evadat Damian) şi am vrut să-mi mişc mâna dreaptă. N-am putut. Mi-am spus, ca şi când ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, că "am paralizat". De fapt n-am putut s-o mişc pentru că stăteam pe ea, dar eu, deşi eram întins pe podea, aveam impresia că sunt agăţat. A doua constatare a fost că îmi tresare corpul; şi-am spus că sughiţ, dar nu sughiţam. Schwartz Mendel mă ardea cu cravaşa şi muşchii reacţionau. Mă şi miram că nu simt loviturile! Simţeam, în tot corpul, o usturime cam ca atunci când torni oţet pe o rană deschisă; dar nu luam seama la acest foc, pentru că undeva, în sfredelea cu fiecare bătaie a inimii. Mi-era într-un fel milă de Schwartz că transpiră lovindu-mă, când, de o sută de ori mai rău, mă chinuia propriul meu sânge. Aş fi vrut să fac un efort să mă mişc, dar l-am auzit pe Sioma Filat spunând: "Dă-l în p... mă-sii, că-i mort!". M-am gândit că de mine-i vorba...Şi iar s-a rupt filmul. De la arestare, trecusem deja prin câteva serii de bătăi, dar cu ocazia acelei evadări, când un gardian a spus că şi eu eram gata să fug, am încasat de la Schwartz, secretarul "celulei de partid", ceva ce în termeni marxişti era desemnat ca "salt calitativ". Sau, pe româneşte, o bătaie soră cu moartea.

Multă vreme în închisoare, câţiva ani buni, nu n-am putut dumiri (eram copil pe vremea aceea) *de ce* suntem trataţi aşa; că doar nu făcusem, ziceam eu, nici un rău! Până m-a lămurit un ţigan, gardian la Jilava. Cineva din cameră l-a întrebat de ce criminalii de la dreptul comun au voie să primească pachet şi vorbitor, iar noi, politicii, nu? Nici măcar o carte poştală, o dată pe an, să ştie ai noştri dacă mai trăim sau ba. Ţiganul s-a uitat dispreţuitor spre cel ce pusese întrebarea: "Te potriveşti tu, mă, cu ăia de la dreptul comun? Păi ăia au omorât şi ei, un om, doi, dar voi aţi omorât un popor!". A trântit uşa şi a tras zăvoarele, mulţumit că ne pusese la punct. După câteva momente de tăcere, generalul Iliescu, de jandarmi, a izbucnit: "Va să zică, noi, fiecare, am omorât câte un popor?!". La care Popov, un bucureştean educat în Ferentari, Gabroveni şi alte asemenea "universităţi populare", i-a răspuns: "Ce vă miraţi aşa, domnule general, dacă sunt atâtea popoare în România?". Vorbă la care unii am râs. Astăzi, când trec pe lângă cei ce joacă "alba-neagra" şi văd cum şi-au întins culoarea şi obiceiurile peste ţară, îmi cam piere râsul...

Încă de la securitate, după două-trei luni de "aclimatizare", adică după ce am ieşit din năuceală, cum mereu erau aduşi, cu camioanele, ţărani din regiune şi, după obicei, erau puşi imediat "la muiat", adică în picioare, cu faţa la perete şi mâinile sus, ţinuţi tot într-o bătaie, zi-noapte, şi fiind atât de mulţi că nu mai încăpeau în birouri, încât îi înşirau şi în curte, pe lângă ziduri, din beciul nostru am putut, zile în şir, să-i urmăresc, să văd cum *reacţionează*, cum *suportă* diferiţii indivizi bătaia: ce fac la un ciomag în spate sau peste vinele picioarelor, cum sar în sus şi se izbesc de zid când cauciucul sau vâna de bou îi arde peste fese sau ceafă, cum mai mugesc ţăranii când securistul îi izbeşte cu patul puştii şi-i înjură de mamă...

La început eram doar curios, voiam să văd cum reacţionează alţii în situaţii pe care eu le parcursesem şi pe care multe părţi ale corpului meu, independent de mine, le ţineau minte, reacţinând singure. Mai târziu însă, după ce am petrecut un an şi jumătate în fabrica de produs teroare de la Jilava, condusă de nu mai puţin celebrul Maromet, observaţiile mele s-au îmbogăţit aşa de mult încât gruparea faptelor, ordonarea ideilor, tragerea concluziilor s-au impus de la sine. Călăi - victime, torţionari - schingiuiţi, executori - executaţi sunt noţiuni antinomice, tinzând să devină "categorii".

(continuare în Numărul viitor)

Constantin IORGULESCU

Nicolae C. Paulescu

Un mare savant creştin

Bustul lui N.C. Paulescu realizat de D. Paciurea (1906)

Nicolae C. Paulescu este aproape necunoscut generaţiilor mai tinere. Cei ce nu-i ignoră numele abia de ştiu despre el, de obicei din surse viciate, că a fost descoperitorul nedreptăţit al insulinei, dar că, "ideologic", ar fi fost un "reacţionar". Cu rare excepţii, puţinii care-i cunosc opera mai îndeaproape, mijlocit sau nemijlocit, sunt înclinaţi spre parţialism: pe unii îi interesează numai *savantul*, pe alţii numai *creştinul militant*. Acest soi de reducţionism nu este însă decât expresia unei profunde neînţelegeri. Ipostazele sunt, în realitate, inseparabile, iar mesajul esenţial al vieţii şi operei sale stă tocmai în reliefarea *unităţii dintre natural şi supranatural*, cu toate consecinţele ei teoretice şi practice. "Ştiinţa vieţii m-a determinat să afirm, într-o lecţie anterioară: «Cred în Dumnezeu». Aceeaşi ştiinţă mă determină astăzi să adaug: «Şi în Iisus Christos»", spune el în încheierea cărţii *Instincte sociale. Patimi şi conflicte. Remedii morale* (1910). Sau în altă parte: "A demonstra existenţa unei cauze prime a vieţii, imateriale, unice şi infinit înţelepte - iată limita sublimă la care ajunge fiziologia. Această cauză primă este Dumnezeu. Omul de ştiinţă nu se poate deci mulţumi să zică: *Credo in Deum*. El trebuie să afirme: ***Scio Deum esse***" (*Traité de Physiologie médicale*, III, p. 916). Nichifor Crainic, în paginile pe care i le dedică (incluse şi-n volumul *Ortodoxie şi etnocraţie* din 1937), surprinde pertinent esenţa concepţiei paulesciene: "Naturalul şi supranaturalul nu se exclud, ci se completează: Hristos n-a venit să strice natura, ci s-o desăvârşească. Căci natura e creaţia lui Dumnezeu, iar creştinismul este revelaţia aceluiaşi Dumnezeu". Acesta este şi temeiul, deopotrivă ştiinţific şi religios, al "naţionalismului" pe care savantul şi l-a asumat în mod consecvent: "Ce e naţionalismul în lumina concepţiei lui Paulescu? Naţionalismul e un instinct natural(...), e «iubirea naturală care-i leagă între dânşii pe membrii unei naţii». (...) Baza naţionalismului e familia, iar suprema lui formă naturală e neamul. (...)Bestial nu e naţionalistul încadrat în iubirea socială a neamului său; bestial devine cel care, rupt din această comunitate de iubire, alunecă în aventura revoluţiilor sângeroase împotriva familiei şi a neamului" , adică *împotriva ordinii fireşti a lumii lui Dumnezeu.**

Credem că a sosit vremea ca personalitatea lui N. C. Paulescu să fie reasumată de conştiinţa publică românească, dacă nu în totalitatea manifestărilor sale (în mod fatal tributare unor probleme specifice epocii şi unor complexe împrejurări biografice), în orice caz în ceea ce are durabil şi exemplar, atât sub aspect ştiinţific şi filosofic, cât şi sub aspect religios şi politic.

***

Nicolae C. Paulescu s-a născut la 30 octombrie 1869, în Bucureşti, ca fiu al negustorului Costache Paulescu şi al soţiei sale Maria (n. Dancovici). Familia tatălui se numise iniţial Pavel, devenind apoi Pavelescu (savantul era văr bun cu poetul şi epigramistul Cincinat Pavelescu) şi, în cele din urmă, Paulescu. După trecerea bacalaureatului (la Gimnaziul "Mihai Bravul" din Bucureşti), tânărul Nicolae pleacă în Franţa, la Paris, unde va urma cursurile Facultăţii de Medicină (1888-1891). Rămâne în capitala Franţei până în 1900, desfăşurând o strălucită activitate ca medic de spital, cercetător şi publicist. În 1897 îşi ia Doctoratul în Medicină, iar în 1899 pe cel în Ştiinţe Naturale. Devine prietenul şi colaboratorul cel mai apropiat al faimosului Étienne Lancereaux (1829-1910), cu care va scoate monumentalul *Traité de Médecine* (începând din 1903), dar şi al nu mai puţin ilustrului Albert Dastre (1847-1917), alături de care începe cercetări "în scopul izolării produsului activ al secreţiei interne a pancreasului". Contemporanii francezi şi-l reamintau mai târziu ca pe un tânăr genial, în faţa căruia se deschidea o carieră de excepţie (o bună documentaţie se găseşte în C. Angelescu, *Nicolae C. Paulescu. Omul şi opera*, lucrare în manuscris de 263 p., reprodusă parţial şi în C. Angelescu, Laura Sigarteu Petrina, *Nicolae C. Paulescu*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, seria "Savanţi români", Bucureşti, 1982, unde însă tratarea este foarte "prudentă" şi unilaterală). N. C. Paulescu face însă o opţiune "sentimentală", ce-i va influenţa considerabil destinul ştiinţific: renunţând atât la perspectivele ce i se deschideau în Franţa, cât şi la o ispititoare ofertă venită din Elveţia, preferă să se întoarcă în România, ca simplu "agregat" la Catedra de Fiziologie a Facultăţii de Medicină din Bucureşti (unde va deveni profesor definitiv abia în 1904). Din 1904 îşi începe şi bogata activitate publicistică în limba română. Prima sa scriere în periodicele vremii pare să fie "Despre stil în fiziologie" (în rev. "Spitalul"), iar primul volum îi apare în 1905: *Noţiunile de "suflet" şi "Dumnezeu" în fiziologie.* Poziţia sa *teistă* şi *anti-darwinistă*, în răspărul pozitivismului cuminte al vremii, stârneşte vâlvă în lumea medicală, dar şi interesul mai larg al elitelor intelectuale româneşti. Titu Maiorescu îi pune la dispoziţie, pentru polemicile ce s-au iscat, paginile "Convorbirilor literare". În aprilie 1909, la insistenţele Reginei Elisabeta (Carmen-Sylva), N. C. Paulescu se deplasează în Germania, la Wiesbaden, pentru a-i examina reginei o nepoată, a cărei boală nu putuse fi diagnosticată de specialiştii germani. Medicul nostru îi pune diagnosticul corect şi reuşeşte s-o vindece în scurtă vreme, coordonându-i din ţară tratamentul. Din păcate, el însuşi începe să stea din ce în ce mai rău cu sănătatea, iar anul 1910 îi aduce numeroase necazuri, ce-l marchează vizibil. În acest an mor tatăl său, apoi maiorul Angelescu (soţul surorii sale Elena) şi, în urmă, mentorul său francez, Étienne Lancereaux. Acum se mută, împreună cu sora sa (văduvă cu patru copii), în faimoasa "casă cu geamuri bombate" unde-şi va petrece restul vieţii şi unde s-ar cuveni deschis astăzi un muzeu memorial. Odată cu publicarea volumului *Spitalul, Coranul, Talmudul, Cahalul, Francmasoneria* (1913), personalitatea lui devine tot mai controversată (ecourile ajungând, de bună seamă, şi în Occident). În vreme ce lumea politică naţionalistă îl priveşte ca pe unul dintre mentorii ei (s-a mişcat în mediile iorghisto-cuziste, iar mai târziu s-a apropiat de tineretul legionar), lumea ştiinţifică îl priveşte cu tot mai multă suspiciune, iar unii nu se dau înapoi să-l califice drept "nebun" (mai ales pentru anumite excese antisemite, ce se vor accentua ulterior). În anii primului război mondial (când a fost mobilizat ca medic, cu gradul de locotenent-colonel), sănătatea fizică i se şubrezeşte tot mai mult (îl chinuieşte o hematurie de care nu se va mai vindeca niciodată). În 1916 obţinuse deja primele rezultate spectaculoase în domeniul diabetului experimental; fusese foarte aproape de tratamentul acestei boli, dar războiul îl silise să-şi întrerupă cercetările. Ele vor fi reluate abia câţiva ani mai târziu; efectele antidiabetice ale extractului apos de pancreas în diabetul experimental vor fi făcute publice cam din 1920, mai întâi în volumul II din al său *Traité de Physiologie médicale* (tipărit în România, dar difuzat şi în Occident, prin editura pariziană a fraţilor Vigot), apoi într-un şir de comunicări trimise Societăţii de Biologie din Paris. Primul memoriu exhaustiv cu privire la descoperirea pancreinei (o primă formă de insulină) apare în august 1921, la Liege, în "*Archives Internationales de Physiologie*". În 1922 (10 aprilie) Ministerul Industriei şi Comerţului din România îi eliberează brevetul de descoperire a pancreinei ("Pancreina şi procedura fabricaţiei sale"). La 7-8 luni de la apariţia lucrărilor lui N. C. Paulescu în presa ştiinţifică internaţională, doi tineri şi obscuri cercetători canadieni, F. C. Banting şi C. H. Best, lucrând în laboratorul de fiziologie al profesorului MacLeod de la Universitatea din Toronto, îşi fac publice, ca pe nişte descoperiri personale, rezultatele obţinute în aceeaşi direcţie. Ei n-au făcut decât să meargă pe calea deschisă de savantul român, dar în condiţii de cercetare mult mai lesnicioase decât cele din România. Ca să spunem aşa, românul croise haina şi trecuse cu bine de prima probă, iar ei au încheiat-o, i-au pus nasturi şi agăţătoare şi au prezentat-o lumii ca pe lucrul lor! Forurile ştiinţifice internaţionale, în ciuda protestelor lui N. C. Paulescu şi ale mai multor savanţi eminenţi, ce-i ştiau bine meritele, au decis să acorde gloria epocalei descoperiri - încununată de Premiul Nobel - lui Banting şi MacLeod! Ulterior discuţia a fost redeschisă (mult după moartea savantului nedreptăţit) şi astăzi se admite, îndeobşte, că N. C. Paulescu trebuie considerat *adevăratul descoperitor al tratării diabetului* (a se vedea amănunte mai ales în I. Pavel, *The priority of N. C. Paulescu in the discovery of insulin*, Editura Academiei, Bucureşti, 1976). Îmbătrânit, bolnav şi acrit de marile nedreptăţi ce i se făcuseră, dar mai ales convins că "lucrătura" internaţională împotriva sa nu era străină de "răzbunarea iudeo-masonică", purcede, cam din 1924, la o frondă antievreiască şi antimasonică încă şi mai violentă, nu neîntemeiată, dar desigur exagerată. Este perioada acelor fulminante broşuri (astăzi de nedigerat): *Complot Jidano-Francmasonic împotriva Neamului Românesc, Degenerarea rasei jidăneşti, Jidanii şi alcoolismul* etc. Cu toate acestea, îşi continuă şi activitatea ştiinţifică, mai ales ambiţionând să termine de unul singur ceea ce începuse, pe vremuri, alături de Lancereaux. Reuşeşte să ducă mai departe vechiul *Traité de Médecine* (semnat în continuare Lancereaux et Paulesco) şi publică alte câteva articole de răsunet (în colaborare cu mai tinerii Gh. Mârza şi V. Trifu) în "*Journal d'Urologie*" de la Paris. Natura tumorii vezicale de care a trebuit operat în 1931 s-a dovedit a fi canceroasă, aşa cum el însuşi presupusese. Ultimele luni de viaţă sunt marcate de groaznice tulburări uremice, asociate cu obsesii mistice. Moare în dimineaţa zilei de 17 iulie 1931. Este înmormântat la Cimitirul Belu. Nicolae Iorga îi scrie el însuşi necrologul în "Neamul Românesc": "...a trăit ca un mucenic şi a murit ca un sfânt".

***

Opera lui N. C. Paulescu se compune din lucrările strict medicale, redactate şi publicate, în cea mai mare parte, în limba franceză, dar şi din lucrări cu o problematică mai largă, scrise şi tipărite în româneşte, în care perspectiva medicală şi general ştiinţifică se asociază cu religia, filosofia sau politica. Din prima categorie, cele mai însemnate sunt faimosul *Traité de Médecine* (Lancereaux et Paulesco) - ale cărui prime trei volume au apărut la Paris (în 1903, 1906 şi 1912), al patrulea la Sibiu (1928), iar al cincilea a rămas în manuscris (în total, peste 4000 de pagini) - şi N. C. Paulesco, *Traité de Physiologie médicale*, publicat în ţară, în trei tomuri (1919, 1920, 1921), însumând peste 2000 de pagini. Dar bibliografia contribuţiilor sale strict medicale este imensă (a se vedea sursele citate anterior). Din a doua categorie fac parte, în mare, scrierile pe care autorul le-a grupat sub titlul generic "Fiziologie filosofică": *Noţiunile de "suflet" şi "Dumnezeu" în fiziologie* (1905), *Instincte sociale. Patimi şi conflicte. Remedii morale* (1910), *Spitalul, Coranul, Talmudul, Cahalul, Francmasoneria* (1913), *Cele patru patimi şi remediile lor* (1921), *Viţiile jidanilor* (volum nepublicat ca atare, dar care - conform prevederilor testamentare ale autorului - ar urma să însumeze broşurile pe această temă pomenite mai sus) şi *Biserica şi Sinagoga faţă de pacificarea omenirii* (1924-1925).

Aşadar, o operă vastă şi diversă, greu publicabilă astăzi în întregimea ei, dar rezistentă în laturile esenţiale, în care ştiinţa se împacă firesc cu religia şi se deschide spre filosofie şi politică, într-o *viziune totalizatoare*, având şi grandoarea ei incontestabilă, dar şi limitele ei poate scandaloase. O personalitate care nu trebuie absolutizată, dar nici ignorată sau bagatelizată, cel puţin în ţara pe care a slujit-o cu nemăsurată iubire.

Răzvan CODRESCU

Étienne Lancereaux şi Nicolae C. Paulescu la Paris (înainte de 1900)

* A se vedea şi grupajul realizat de d-l Silviu Alupei, sub titlul *Dr. Nicolae Paulescu - flacără de duh românesc*, în "Puncte Cardinale", Anul III, Nr. 5/29, mai 1993, pp. 12-13. Printr-o scăpare, pe care o îndreptăm aici, cartea lui N. Crainic, *Ortodoxie şi etnocraţie*, era indicată acolo sub un alt an de apariţie. Mentorul gândirist s-a mai referit tangenţial la N. C. Paulescu şi în alte cărţi ale sale, cum ar fi *Cursul de teologie mistică* din 1935-1936 sau *Nostalgia Paradisului din 1940.*

Nicolae C. Paulescu:

Rolul Francmasoneriei în Revoluția Franceză

Redăm în continuare un fragment (pp. 246-254) din cartea lui N. C. Paulescu, **Spitalul, Coranul, Talmudul, Cahalul, Francmasoneria** *(București, 1913). Am actualizat ortografia, punctuația și unele forme lexicale și am operat, tacit, câteva retușuri stilistice. Spațiul limitat ne-a determinat la reducerea unor pasaje fără importanță deosebită în economia textului (locurile respective fiind marcate cu croșete).*

Adaosurile sau precizările noastre redacționale sunt puse între paranteze drepte. Intenționăm, în viitorul apropiat, să publicăm în "Puncte Cardinale" și alte extrase din scrierile savantului, cu mențiunea că-n aceste "dezvăluiri" nu trebuie căutată "originalitatea", ci **adevărul**.

(R. C.)

"În Franța, după propriile sale anuare[1], Francmasoneria ar data din 1725, precedând deci cu 64 de ani Revoluția, iar primii mari-maeștri ar fi fost doi englezi (...) Apoi ea a fost prezidată de un mare senior francez, ducele d'Antin; pe urmă de un prinț de sânge, Ludovic de Bourbon, conte de Clermont; în sfârșit, de la 1771 la 1793, de ducele de Chartres, devenit mai târziu duce d'Orléans"[2]. Ducele Philippe d'Orléans a fost deci Serenisimul Mare-Maestru al Masoneriei franceze atât înainte, cât și în timpul Revoluției. Avea legături strânse cu *evreii* și știa că ei sunt *adevărații conducători ai Francmasoneriei*[3]. El a plătit primele cheltuieli ale revoltei și tot el, sub numele de Philippe-Egalité, sperând să poată urca pe tron, a votat moartea vărului său, Ludovic XVI; până la urmă, devenit inutil sectei, a ajuns, la rândul său, pe eșafod. Alături de acest ambițios abominabil, cei mai mari seniori ai Franței[4] (ducele de La Rochefoucauld, prințul de Broglie, ducele de Biron, conții d'Aumont, de Choiseul, de Noailles, de Praslin, de Castellane etc.), ca și o bună parte din înaltul cler, s-au înregimentat în *loji* și au împins din răsputeri la roatele Revoluției. Sărmani naivi care, mai toți, au plătit cu capul neghiobia lor! Inspiratorii ocultți ai Masoneriei botezaseră ironic o lojă din Versailles, destinată exclusiv *aristocrației*, cu numele de **Saint-Jean de la Candeur**. Le trebuia, observă și Drumont, o doză enormă de "candoare" acestor mari seniori pentru a conspira împotriva lor înșile[5]! Dar în aceleași loji se întâlnesc, de asemenea, toți oamenii care au luat parte activă la Revoluție. Astfel, "în loja Nouă surori îi aflăm pe Condorcet, Mirabeau, Brissot, Bailly, Camille Desmoulins, Fourcroy, Danton; în alte loji activează Lafayette, Fauchet, Sieyés, Chabot, Pétion, Barnave, Marat,[6] Saint-Just, Robespierre"[7]... De altfel, mai mulți istorici (printre care Barruel, Eckert, Deschamps, C. Janet) au dovedit că "francmasonii populau adunările de la 1789 la 1799"[8]. Ba mai mult: "La început, lojile nu-și asociau decât oameni cu un oarecare rang: nobili, clerici, scriitori, mari negustori ; uneori se ajungea și până la mici burghezi, dar niciodată mai jos. Iată însă că deodată, în 1787, ele au început să-și afilieze hamali, plutași, haimanale de tot soiul, mergând până la rău-făcători de meserie: hoți de buzunare, tâlhari de drumul mare și chiar asasini. De asemenea, au fost primiți de-a valma o mulțime de soldați"[9]. S-ar putea obiecta că lojile masonice au fost închise încă de la începutul Revoluției.[10] Lucrul acesta este adevărat. Dar ele au fost înlocuite prin *Cluburile*[11] pe care iacobinii francmasoni le-au deschis atunci în toată Franța. Înainte de Revoluție, "numai în Franța, tabloul corespondenței Marelui-Maestru al Masoneriei, ducele Philippe d'Orléans, ne arată nu mai puțin de 282 de orașe ce aveau fiecare loji regulate. La Paris erau 81, ...16 la Lyon, ...7 la Bordeaux, ...5 la Nantes, ...6 la Marsilia, ...10 la Montpellier, ...10 în Toulouse"...[12] Or, zice Talmeyr, "gruparea iacobinilor, cu clubul său central de la Paris și cu cluburile corespunzătoare din provincie, constituie Francmasoneria ea însăși, cu cele 282 de orașe federate în loji".[13] De altfel, "clubul iacobinilor reproduce în mod riguros Francmasoneria, în ce privește statutele, regulamentele, obiceiurile, precum și vocabularul specific. Același mod de admitere, aceeași organizare interioară, aceleași ramificații exterioare, aceleași angajamente, același sistem mecanic de transmitere de ordine sau lozinci".[14] Iată ce zice despre aceste cluburi Taine, istoricul Revoluției, care totuși se referă destul de puțin la ele, impunându-și să nu numească direct Francmasoneria: "În primele săptămâni din 1790, fiecare oraș mare își are deja clubul său... Dar, mai ales după sărbătoarea Federației, aceste cluburi se înmulțesc".[15] (...) "După căderea tronului... sunt aproape atâtea cluburi câte comune - adică vreo 26 000"[16]. Ele au la Paris un centru de reunire și un stat-major în clubul "**Amis de la Constitution**", căruia provincia "îi împrumută statutele, regulamentul, spiritul și care devine astfel societatea-mamă, toate celelalte fiind fiicele ei adoptive".[17] În acest fel s-a format "o vastă asociație, ale cărei lăstare multiplicate au invadat tot teritoriul (...) Fiecare club afiliat se supune lozincii care-i este expediată de la Paris"[18]. Asociația își întinde ramurile până și în străinătate,[19] iar "totul se petrece în cel mai deplin secret";[20] este "o operă de tenebre", pe care "înșiși Șefii o numesc *Sabat*"[21]. Aceste cluburi "înrolează bandiți în serviciul lor. Se răspândește zvonul că în cutare zi va fi o mare răscoală, cu asasinate și jaf important, precedată de împărțirea unor sume de bani, de către șefii mai mărunți, așa-zișilor *oameni-siguri*;[22] iar după aceste anunțuri tâlharii se adună de la treizeci-patruzeci de leghe împrejur". Sunt plătiți cu "12 franci pe zi... Cât despre bani, aceștia vin de la ducele d'Orléans; și vin din belșug, căci la moartea acestuia, din 114 milioane avere, s-au găsit 74 de milioane datorii!"[23]. Dacă Taine pare să evite a pronunța numele Francmasoneriei, alți doi autori, Cochin și Charpentier, studiind de curând campania electorală de la 1789 în provincia Bourgogne (după actele arhivelor municipale și naționale), au găsit urme neîndoielnice cu privire la acțiunea Francmasoneriei; ba chiar au constatat, în documentele respective, întrebuințarea *jargonului masonic*, astăzi notoriu.[24] Drept care, aceștia conchid: "Nu există nici o singură mișcare zisă populară, de la 1787 la 1795, care să fi fost un adevărat populară; toate au fost hotărâte, determinate și organizate în amănunt de către șefii unei societăți secrete, Francmasoneria, care au lucrat în același timp și în același mod, făcând să se execute pretutindeni aceeași lozincă".[25] Louis Blanc, francmason și revoluționar el însuși, pune în evidență, la rândul său, rolul Masoneriei în Revoluție. "În ajunul Revoluției, Francmasoneria căpătase o dezvoltare imensă. Răspândită în toată Europa... ea agita Franța pe ascuns și prezenta imaginea unei asociații întemeiate pe principii contrare celor ale societății civile (...) Masoneria din Franța (...) se strânse sub o direcție centrală și regulată (...) și luă numele de *Marele Orient*. Aici fu punctul central al convergenței generale a Lojilor; aici se reuniră deputații orașelor cuprinse de mișcarea ocultă; de aici porniră instrucțiunile, pe care le ascundeau prin coduri secrete de ochii adversarilor, astfel încât nimeni din afară să nu le poată pătrunde sensul. Din acel moment, Masoneria își deschise larg porțile celor pe care-i vom regăsi în vălmășagul tulburărilor revoluționare".[26] Dar aceasta nu este încă totul. "În tot timpul revoltei, - scrie Barruel - fie la Hotel-de-Ville, fie la Carmes (unde s-a săvârșit masacrarea unor preoți creștini), adevăratul mijloc de a te înțelege cu bandele de tâlhari erau *semnele masonice*. În chiar momentul măcelului, călăii dădeau mâna, în maniera francmasonilor, cu acei simpli spectatori care-i aprobau din apropiere".[27] Mai toți termenii întrebuințați în timpul Revoluției, cum ar fi "Adunare națională", "Convenție", "a declara pe cineva suspect", "a declara patria în pericol" etc.,[28] inclusiv faimoasa deviză republicană "Libertate, Egalitate, Fraternitate"[29], sunt expresii pur masonice.

NOTE

1 **Annuaire du Grand-Orient de France** pour l'année maçonnique commençant le 1-er mars 1899.

2 M. Talmeyr, *La Franc-maçonnerie et la Révolution française*, Ed. Perrin, Paris, 1904, p. 7 [în original, nota continuă cu o lungă descriere - după Montjoie, *Histoire de la conjuration du duc d'Orléans* - a ritualului masonic prin care Philippe d'Orléans a fost ridicat la gradul de "Cavaler Kadoș"].

3 E. Drumont, *La France juive*, I, p. 281 [Cartea citată, sursă clasică a "antisemitismului" de tradiție franceză, a apărut la Paris, în 1866].

4 Talmeyr, op. cit., p. 36.

5 Drumont, op. cit., I, pp. 276-277.

6 Marat era evreu. Adevăratul său nume era Mara. Familia sa fusese gonită din Spania; ea se refugiase în Sardinia, apoi în Elveția, unde, spre a-și ascunde originea evreiască, se făcuse protestantă. (...) Cu ura neîmpăcată pe care o arată societății creștine, el este un adevărat *maran* (evreu spaniol), hotărât să răspundă cu ghilotina din Franța rugurilor din Spania (v. Drumont, op. cit., I, p. 298).

7 Talmeyr, loc cit.; v. și Copin-Albancelli, *Le drame maçonnique*, I, *Pouvoir occulte contre la France*, p. 316 [Acest din urmă autor este un ilustru "apostat" al Francmasoneriei].

8 Copin-Albancelli, op. cit., I, p. 315.

9 Talmeyr, op. cit., p. 38.

10 Copin-Albancelli, op. cit., I, p. 311.

11 *Idem*, I, p. 313. De altfel, închiderea lojilor nu-l incomodează câtuși de puțin pe un autor francmason ca F... Schaffer, care publică, în **Bulletin maçonnique de la Loge Symbolique Écossaise**, un studiu unde se arată că principalele loji din Paris, dispărând ca atare în timpul Revoluției, se transformară în cluburi. Astfel, de exemplu, Clubul "**Amis de la Verité**", deschis la 15 octombrie 1790, la Palais Royal, nu era decât o veche lojă deghizată (*ibidem*, p. 334).

12 Barruel, *Mémoires pour servir a l'histoire du Jacobinisme*, T. V, c. XI, Hamburg, 1803 (*apud* Talmeyr, op. cit., p. 34).

13 Talmeyr, op. cit., p. 39.

14 *Idem*, p. 40.

15 H. Taine, *Les origines de la France contemporaine*, III, p. 45 [O amplă descriere a Revoluției franceze, întemeiată mai ales pe citate din această operă târzie a lui H. Taine, se găsește în N. C. Paulescu, *Instincte sociale. Patimi și conflicte. Remedii morale* (1910), carte aflată acum în curs de reeditare].

16 *Taine*, op. cit., III, p. 46.

17 *Idem*, III, pp. 55-56.

18 *Ibidem*, p. 57.

19 Articol al lui Malet-Dupan (*apud* Taine, op. cit., III, p. 121).

20 *Taine*, op. cit., III, p. 55.

21 *Idem*, III, p. 58.

22 "Agitatorii au ca parolă întrebarea: *Ești sigur*? și răspunsul: *Un om sigur*" (*ibidem*, p. 60).

23 *Ibidem*, pp. 59-60.

24 Augustin Cochin, Ch. Charpentier, *La campagne électorale de 1789 en Bourgogne*, în **Action Française**, noiembrie, 1904; v. și Copin-Albancelli, op. cit., I. p. 317.

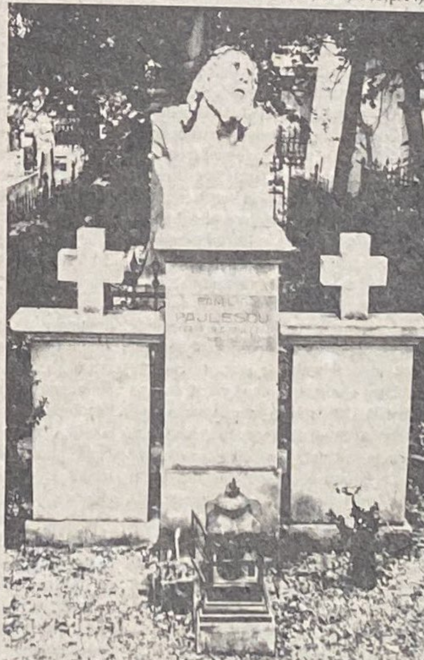
25 Cochin, Charpentier, loc cit.; v. și Copin-Albancelli, op. cit., I, p. 320.

26 Louis Blanc, *Histoire de la Révolution française* (*apud* Copin-Albancelli, op. cit., I, pp. 306-311).

27 Barruel, op. cit., T. V, c. XII (*apud* Talmeyr, op. cit., p. 53).

28 Talmeyr, op. cit., pp. 8-9. [Astfel de expresii s-au răspândit cu vremea și au pătruns în "limba de lemn" a mișcărilor revoluționare ulterioare, culminând cu cele comuniste; reamintim că N. C. Paulescu scria aceste rânduri în 1913].

29 Deviză masonică prevăzută în **Constitution du Grand-Orient de France** (v. J. Bidegain, *Le Grand Orient de France*, Paris, 1905, p. 14).

Locul unde este înmormântat N. C. Paulescu, la Cimitirul Belu din Capitală, cu o copie a capului de Christ al lui D. Paciurea (datând din 1906)

Studiu analitic asupra conceptului de TOLERANȚĂ

Motto: ***"Trebuie să te apleci cu răbdare și meșteșug asupra lucrurilor încât, din contemplarea lor, să poți ajunge chiar la un plus de optimism, într-o lume populată de oameni care cred că Dumnezeu a murit sau a fost uzurpat, locul lui*** homo religiosus, ***fiind luat de omul industriei sau de economist."***

IUSTIN PANȚA

1. INTRODUCERE

La propunerea unor cercuri sau grupări necunoscute nouă, Organizația Națiunilor Unite a proclamat anul 1995 ca "an internațional al toleranței, al păcii și al bunei conviețuiri între oameni". Și în țara noastră au avut loc ample manifestări, concursuri școlare, conferințe internaționale, mese rotunde etc. dedicate acestei chestiuni, angajați fiind - în primul rând - tinerii. Peste tot în bătrânul continent, sub egida Consiliului Europei, au avut loc mitinguri, manifestații, dezbateri axate în principal pe problematica toleranței.

Cât de generos, frumos și bineplăcut acest generic: ''1995 - Anul Internațional al Toleranței"! Fără discuție, un om sănătos urmărește pentru sine, în fiecare clipă, liniștea, pacea, echilibrul. De aceea toți oamenii care au luat cunoștință de hotărârea ONU nu au putut decât să spere că acest an va fi lipsit, măcar în parte, de sângeroasele confruntări inter-umane, inter-statale. Totodată, scepticismul și zâmbetul ironic afișat de aceeași oameni lucizi, normali la cap, s-a dovedit a fi - nu-i așa? - justificat.

Este de la sine înțeles faptul că stările conflictuale își pot găsi soluțiile printr-o încercare de umanizare a conșuințelor, de sensibilizare a inimilor sălbăticite. Ceea ce este straniu reprezintă faptul că obiectul unor asemenea demersuri îl reprezintă tinerii, care în mai toate structurile statale nu sunt factori decizionali. Nu ei conduc destinele țărilor, ale lumii. Și totuși lor, oameni în devenire, maleabili, li se proiectează imagini cu durerile războiului, foametei, mizeriei, lor li se face apologia dragostei și a toleranței. De către cine, vom vedea abia către sfârșit.

2. CORUPȚIA ONTOLOGICĂ A OMULUI MODERN

O abordare dintr-o perspectivă creștină a problemei toleranței sau drepturilor omului este de cele mai multe ori respinsă; astăzi conștiința europeană consideră religia, ca și etnicismul cultural, un *tip de discurs depășit*.

O astfel de mentalitate, care stăpânește și multe capete ale intelectualității (nu și inteligenței, însă) românești, este rezultanta paradigmei antropologice (și recent, ''holistice'', în imediata subordonare a *New Age*-ului) a Renașterii. Bine se cunoaște faptul că momentul Renașterii consemnează ruperea legăturilor omului cu Dumnezeu, având loc mutația (dureroasă și cu implicații prăpăstioase) de la teocentrism la antropocentrism. Dacă criza istoriei în raport cu sacrul își are începutul în Renaștere, după Revoluția Franceză - pe care Joseph de Maistre a etichetat-o "satanică" - lucrurile capătă o formă radicală și legalizată. Revoluția lovește în instituția monarhiei, în principiul dreptului divin, contestă grația, contestă pe Dumnezeu și divinizează Rațiunea Omului, vitregit de orice viziune eshatologică, îi lipsește de acum înainte orice intenție de propensiune spre Absolut și se mișcă, profund viciat, doar pe orizontală. 1789 este începutul barbariei lumii moderne, a cărei nouă Evanghelie o constituie, după cum se exprimă A. Camus, *Contractul social* al lui J.-J. Rousseau (care n-a apucat să vadă nici sângeroasa Revoluție și nici pletoricele turpitudini săvârșite pe temeiurile cărții sale).

Inițiatorii curentului anti-clerical și antimonarhic se dovedesc a fi doi gânditori englezi ai secolului XVII: Thomas Hobbes (1588-1679) și John Locke (1637-1704). Filozofia lui Hobbes este incorporată în celebra sa lucrare *Leviathan*, unde introduce pentru prima dată noțiunea de "drept natural", considerând că fiecare individ își exercită "dreptul natural" de a-și păstra viața. Refuzând soluțiile teologiei, Hobbes încearcă să-și explice de ce, paradoxal și concomitent, omului îi repugnă fenomenul morții (iubind ideea de pace), dar pe de altă parte el este angajat în numeroase conflicte. Filosoful englez rezolvă această dilemă propunând o structură artificială: "*Commonwealth*" (Comunitatea de națiuni). Proiectul său este utopic și asemănător întrucâtva cu cel al lui Marx: singurul mod de asigurare a unei păci perpetue este ca oamenii să se strângă laolaltă, ignorând specificitățile naționale, cultura și "matricea lor stilistică" (L. Blaga), sub o autoritate suverană și supremă. John Locke atacă dreptul divin al regilor și susține, precum Hobbes, că toți oamenii posedă niște drepturi naturale. Doctrina politică a lui Locke, pozitivă altminteri, a fost incorporată în "Constituția" Statelor Unite și în cea a Franței, adoptată în 1871. Locke mai vorbește de o anume Lege a Naturii care, spune el, izvorăște din voința lui Dumnezeu și este aptă să fie descoperită de orice individ, prin instrumentarea rațiunii. Locke susține că această Lege a Naturii îi obligă moralmente pe oameni să apere pacea și să nu-și facă rău unul altuia. Atunci când un individ o încalcă, se instituie o guvernare civilă care va sancționa această anomalie comportamentală (sursă, probabil, a altor zeci de abuzuri de putere).

Noi nu contestăm primordialitatea intențiilor pozitive în majoritatea acestor idei și sisteme politico-filozofice, ci vom urmări maniera în care au fost ele uzurpate și pervertite de-a lungul istoriei, dar mai cu seamă în zilele noastre. Corupt ontologic, omul modern este depășit. Închis fiind în autonomia propriei imanențe și pângărind arhetipul "*homo religiosus*", el refuză soluțiile creștinismului mântuitor și dă gir pe mai departe procesului catastrofal de secularizare din ultimele veacuri.

3. SCURTĂ EXPLORARE A NOȚIUNII DE TOLERANȚĂ

Deși toleranța, ca stare de spirit, este organică omului, reprezentând - de regulă - una din însușirile de bază ale comportamentului uman, ea a fost considerată, totuși, o virtute. Un corolar admisibil, dar care admite, credem, și excepții. Atunci când un om îndură ușor suferințele fizice pricinuite de cineva datorită debilității mintale, a temperamentului apatic sau reacției slabe a organismului său, nu îl putem eticheta drept virtuos. Altfel spus, nesimțirea nu înseamnă nici toleranță, nici virtute. De exemplu, când din cauza ignoranței sau a ataraxiei un individ acceptă regimul politic potrivnic comunității sale, vorbim nu de toleranță, ci de obediență. Toleranța este într-adevăr o virtute când se traduce, mai ales faptic, printr-o atitudine de acceptare lucidă a ideilor, credinței și idealurilor aproapelui, o atitudine de blândețe și de dragoste față de acesta și în cazuri limită, de răbdare a suferințelor sau torturilor la care ești supus. În cadrul juridic este acceptată însă și atitudinea de "legitimă apărare", precum și conceptul de "circumstanță atenuantă", considerându-se firesc actul reflex girat de instinctul de apărare specific omului și animalului deopotrivă.

Perspectiva creștină asupra acestor lucruri este, dacă vreți, i-rațională și i-logică. Chiar dacă politic, economic etc., aproapele îmi este adversar, ca și "chip al lui Dumnezeu" am obligația să mă rog pentru mântuirea lui, să îl iubesc. Răul din el, însă, nu-l voi iubi niciodată și trebuie să-l elimin, pe cât posibil, prin faptă bună. Astfel trebuie să se petreacă lucrurile în raporturile inter-personale, dar relația comunitate-individ este de altă natură, chiar dacă fixată într-un cadru creștin. Sfântul Apostol Pavel consideră statul un reflex al voinței lui Dumnezeu (*Romani* 13, 4), deci pedepsirea prin îngrădire (dar nu și tortură sau crimă) a tâlharilor și delicvenților reprezintă un act de protejare pentru respectiva comunitate agresată. Când în fața unui agresor cineva își apără țara (vezi cazul finlandezilor, ucrainienilor, partizanilor sârbi, luptătorilor anti-comuniști din munții României), o face în numele comunității, dintr-o *necesitate transindividuală*. Războiul, realitate complexă, are justificări tot numai în acest plan defensiv. Astăzi conceptul de toleranță este utilizat în scop dizolvant, deși agitarea hipertrofică a acestui slogan poate avea consecințe nefaste pentru o societate: anarhie legalizată, libertinaj rebarbativ. Folosirea ostentativă a acestui imperativ ne apare suspectă. Drumul de la acest cuvânt până la grădina unde se desfată profan demagogia și ipocrizia este foarte scurt; se cuvine să fim "înțelepți ca șerpii" și să acordăm atenție sporită *contextului* în care această noțiune este vehement utilizată, *sensului* în care este folosită (în general, în accepție necreștină) și *integralității* aplicării ei (de obicei selectiv, ca zonă de operare).

4. SITUAȚIA ROMÂNIEI

Poporul român este îndeobște cunoscut ca un popor tolerant. Cărturarul francez Lucien Romier nu se sfiește să afirme:"Țăranul român este cel mai tolerant din Europa", iar scriitorul neamț Hans Carossa depune mărturie cu sinceritate: "N-am cunoscut încă un neam atât de ospitalier precum cel românesc." În cunoscuta sa lucrare *Ortodoxie și Românism*, Dumitru Stăniloae găsește că cea mai de seamă caracteristică a sufletului românesc (aflat sub fertila înrâurire a creștinismului drept-măritor) este *echilibrul*. În sfârșit, evreul (după sânge), creștinul (după credință) și românul (după simțire) Nicolae Steinhardt se încumetă la o asemenea definiție a ethosului românesc: "Lumea românească nu e nici lumea occidentală, nici lumea Orientului slavo-asiatic. Îndrăznesc să spun că are calitățile amândorura și cursurile niciuneia." Continuând seria citatelor, am fi putut întregi, poate, un profil al sufletului românesc, dar de teama de a nu aluneca în ditirambi sau excentricități patriotarde, ne-am rezumat la câteva personalități care credem că asigură cititorilor noștri "obiectivitatea" mult cerută astăzi.

Oricine recunoaște istoria României poate afirma fără reținere că minoritățile etnice nu au avut parte de un tratament discriminatoriu, rasist. Chiar și o parte a comunității evreiești este de acord că cifra de 400.000 de victime evreiești puse pe seama românilor (și a autorităților de la București) este neverosimilă și constituie o insolență. Eminența-Sa, Rabinul Șef al Genevei, conducătorul spiritual al comunității evreiești din România celui de-al doilea război mondial, dl. Alexandru Șafran, scoate în evidență "spiritul de toleranță și înțelegere" al poporului român. În ultima sa vizită în România, chiar anul acesta, vârstnicul Rabin-Șef a declarat: "România, din punct de vedere al deportărilor în Polonia, se situează în rândul puținelor țări cotropite de naziști care nu și-au trimis copiii la Auschwitz."

Chiar dacă istoria României consemnează mișcări politice și sociale, uneori de anvergură, cu accente anti-evreiești, trebuie precizat foarte clar că resortul unor asemenea atitudini era de ordin economic, nu rasial sau religios. Cu toate că au existat regretabile dereglări în raporturile inter-etnice (unele simple diversiuni, perverse mașinații politice), se poate spune, cu mâna pe inimă, că - în ansamblu - românii au dat dovadă de toleranță, aceasta datorită și Bisericii Ortodoxe, care a stat mereu în mijlocul oamenilor, păstorindu-i așa cum se cuvine, după poruncile Mântuitorului.

5. ALȚI ACTORI, ACEEAȘI DRAMĂ...

Anul 1994 a avut un final "spectaculos". Pe 11 decembrie Rusia invadează Cecenia, după ce în luna august masase numeroase trupe armate la graniță. Andrei Kozîrev, ministrul de externe rus, refuză semnarea unui document NATO și ia o fermă poziție împotriva extinderii acestui organism în Europa de Est și Țările Baltice. Vizita fostului președinte american Jimmy Carter în Bosnia-Hertzegovina nu are efectele din Haiti sau Coreea, sângerosul conflict mai degrabă convulsionându-se. Speranțele pentru anul 1995 aveau să fie deșarte.

Evoluțiile politice și militare pe mapamond au anul acesta o notă distinctă: au agravat, într-o involuntară tehnică a contrapunctului, dezechilibrul planetar. O atentă analiză globală asupra evenimentelor desfășurate, conduce - ineluctabil - la concluzii disperate.

În cele de mai jos vom schița un compendiu de abominabile crime, morale și fizice, săvârșite în zone disparate ale unui organism îmbolnăvit: Pământul.

În primăvara acestui an, sub privirile blânde ale occidentalilor și ale administrației Clinton, Rusia imperialistă agresează violent mica Cecenie, ce vădește surprinzător de mari resurse morale și un eroism sisific. Luptele au continuat până în luna august, adepții lui D. Dudaev fiind deciși să reziste până la lichidarea lor finală. Nici după 25 de ani, la Belfast, lucrurile nu sunt limpezi. Gerry Adams a lansat un dur avertisment guvernului britanic: "IRA există, iar lupta nu va lua sfârșit decât când pe această insulă va fi pace, dreptate și libertate". Adams a cerut Londrei să declanșeze imediat negocierile pluripartite în problema viitorului politic al Irlandei de Nord. În Europa, secularizarea continuă. În temeiul "libertății opțiunii religioase", în landul German Bavaria, socotit cel mai conservator, s-au îndepărtat crucifixele din școlile de stat, conform hotărârii Tribunalului Constituțional din Karlsruhe. În pofida "istoricului" acord semnat anul trecut între Israel și OEP, în privința autonomiei Gazei și Ierihonului, problema palestiniană nu pare nici anul acesta a rezolvată, după ultimele evoluții din Israel. La Washington, se pare, nu se vede sub nici un chip nici genocidul asupra cecenilor și nici drama kurzilor (care au tot atâta legitimitate în a-și cere patria lor cât au și evreii, bunăoară), uciși în număr de 15.000 de la declanșarea insurecției în Turcia, acum 11 ani. Fidel Castro a fost primit în primăvara acestui an la

(continuare în pag. 11)

RAFAEL HRAȘOVAN

SUB "BLESTEMUL SUSPENDĂRII AŞEZĂRILOR FIREŞTI"

Despre relaţiile între *mase* şi *elite* s-a mai discutat în paginile revistei de faţă. Ele variază sensibil în funcţie de timp şi loc, dar şi de alţi parametri, despre care ne-am propus să discutăm aici. Amintind că, *în perioada modernă, raportul între elite şi mase a fost mai curând antagonic decât armonic*, în virtutea "progresismului" asumat al celor dintâi şi "conservatorismului" recunoscut al celor din urmă, nu facem decât să repetăm câteva locuri comune ale subiectului. Dacă perioada comunistă a înregistrat solidarităţi neobişnuite între elite (ne referim la cele autentice, nu la cele "politice") şi mase, dispariţia absolutismului comunist a readus *opoziţia elite/mase* în actualitate, însă radicalizată în mod primejdios prin trecerea unei importante părţi a elitei post-decembriste în tabăra liberal-democraţiei de tip masonic.

Iată de ce vom vorbi despre *două feluri de elite*: una care-şi asumă *destinul neamului* din care face parte, fără să caute să-l falsifice, ci doar să-l înţeleagă şi să-l sporească (asemenea elite a avut întotdeauna România, culminând cu cea din perioada interbelică) şi deja pomenita elită de *obedienţă (iudeo) masonică*, convinsă de "inferioritatea" neamului din care face parte, pe care-l judecă după straturile lui cele mai degradate, ajungând la concluzia peremptorie că ar trebui să renunţăm la orice specific naţional.

Membrii acestei "elite înstrăinate" sunt cei care ne interesează în articolul de faţă.

Nu cu multă vreme în urmă observam în paginile aceleiaşi reviste, că membrii acestei elite, dintre care unii au fost maziliţi de regimul comunist, sunt obiectul unui "tratament" în sens invers, pe care sunt prea inteligenţi pentru a nu-l sesiza. În vreme ce regimul comunist le lua slujbele, le interzicea accesul la *mass-media*, le cenzura sau nu le publica lucrările, nu le recunoştea valoarea etc., tratamentul de care se bucură astăzi, din partea stăpânilor pentru care au luptat, este oarecum similar, dar în sens invers: li se dau nenumărate slujbe sau însărcinări, unele onorifice, altele solicitându-i până la epuizare; nu doar că le este îngăduit accesul la *mass-media*, dar sunt solicitaţi până la neputinţă de presa de toate culorile, de televiziunile de toate nuanţele; cărţile nu le mai sunt cenzurate sau interzise, pentru că nu le mai rămâne timp să le scrie; în schimb, le sunt reeditate cărţi sau lucrări de doctorat de acum 20 de ani sau le sunt publicate cam subţirele culegeri de articole; valoarea (care este reală) nu doar că le este recunoscută, ci este recunoscută cu o supra de măsură. O atât de insistentă recunoaştere a valorii proprii le dă un sentiment de suficienţă şi autosatisfacţie, care-i face să se mulţumească cu ceea ce au realizat până acum. Dacă interdicţia, cenzurarea, frustarea au avut drept efect sporirea capacităţii de cunoaştere, înverşunarea de a publica, în ciuda interdicţiei, de a afla, în ciuda cenzurii, de a se realiza, în ciuda tuturor opreliştilor, absenţa acestor obstacole şi exaltarea euforică a propriei excelenţe duc la *sterilitate*. E un principiu psihologic elementar.

N-am vrea să se creadă că am fi comis vreo profeţie. Observam doar, fără bucurie, toate acestea, în scris. Iar confirmarea riguroasă a celor susţinute cu puţin timp în urmă a venit mai repede decât ne aşteptam.

Un recent interviu pe care d-l Andrei Pleşu îl dă suplimentului "Alfa şi Omega" (18 august a.c.) este tocmai confirmarea celor de mai sus.

Mai întâi, intervievatul se plânge de mulţimea slujbelor şi însărcinărilor pe care le are:

"Aceasta este a doua componentă a nelimpezimii mele, despre care vorbeam. Nu reuşesc să-mi ţin în mână ziua. E bine ca ziua omului să aibă o anumită monotonie, adică să nu fie *o hărţuială perpetuă*. Or, adevărul este că eu fac mai multe lucruri decât mă ţin curelele la ora asta. În permanenţă am cel puţin trei angajări constante: Colegiul «Noua Europă», «Dilema», cursul de la facultate."

Ordinea în care sunt enumerate aceste trei "angajări" spune multe despre prioritatea şi despre pricinile "hărţuielii perpetue" la care este supus d-l Pleşu...

În al doilea rând, se plânge de mulţimea celorlalte solicitări, care alcătuiesc un alt nivel al "hărţuielii":

"În plus, solicitările civile, angajările în viaţa publică, politică sau nepolitică, dar, în orice caz, *pe scenă*, senzaţia că sunt multe de făcut, că trebuie să se pună pe picioare instituţii noi, relaţii umane, publicaţii ş.a.m.d., mi-au dat un fel de *zel paşoptist* pentru care s-ar putea să nici nu am destulă energie şi pentru care nici condiţiile exterioare s-ar putea să nu fie foarte potrivite."

În al treilea rând, se plânge de mulţimea solicitărilor mediatice:

"Dar la astea se adaugă interviuri, solicitări publice, emisiuni de radio, de TV..."

În al patrulea rând, intervievatul se plânge de absenţa timpului pentru a-şi scrie cărţile, pentru a intra în firescul "aşezărilor" profesionale în care se afla înainte de '89, perioadă în care omul, profesorul şi gânditorul Andrei Pleşu a acumulat, în condiţii de dictatură, tot ce consumă acum, în condiţii de "libertate":

"Toate acestea laolaltă fac ca, de cel puţin cinci ani (de fapt situaţia este mai veche, dar s-a înrăutăţit după '89), eu să am *o viaţă risipită. Mă simt «avariat» de această viaţă, mă simt în pericol.* Risc să devin o flaşnetă publică, un tip care răspunde la întrebări despre etică, religie, politică, cultură, agricultură, viaţă conjugală, *kitsch*, mă rog, despre orice, *fără să mai am timp să mai reflectez. Trăiesc din prisosuri, nu mai am senzaţia că acumulez destul* şi asta, cu vârsta, pune şi alte probleme, de rezistenţă pur şi simplu.(...). E poate o închipuire a noastră aceea că e cazul să ne apucăm de mai multe lucruri deodată. Şi, atunci, ajungem să stăm sub blestemul unei suspendări a «aşezărilor» profesionale fireşti, să ne asumăm, poate într-un mod vanitos, programe ample, care duc, în mod inevitabil, *la risipire. Aşa am ajuns să trăiesc din acumulări mai vechi.* Şi fiziologic trăiesc din acumulări, adică trag după mine urme de energie, nu mai simt că PRODUC energie. Este una din dramele vieţii noastre, unul din lucrurile care mă blochează. De aceea, uneori, ezit să mă mai angajez în teritorii noi, oricât de importante. Nu mai fac faţă." (Toate sublinierile ne aparţin).

Neliniştea şi risipirea aşezării într-o altă ordine decât cea firească le-a simţit orice intelectual ispitit, dintr-o parte sau dintr-alta, de experimentele care alcătuiesc paradigma "schimbării". Omul de rând nu poate fi supus unor asemenea ispitiri, pentru că el nu încearcă să schimbe firescul aşezărilor în care s-a născut şi în care se simte "acasă". În vreme ce intelectualul, crescut în ideologia masonică a progresului infinit, este, iată, o fiinţă "explodată", cu centrul pretutindeni şi circumferinţa nicăieri, "avariată" de disconfortul rupturii de rădăcinile care-i hrăneau fiinţa, "risipită" în activităţi multiple, a căror sumă e zero. El însuşi are conştiinţa acută a dezordinii în care se află, a nefirescului aşezărilor în care subzistă, căutând cu înfrigurare căile "întoarcerii". Nu putem decât admira echilibrul ultim şi seninătatea regăsită ale unui Al. Paleologu care, sustrăgându-se "blestemului" aşezărilor nefireşti în care s-a aflat o vreme, a găsit chiar resurse să ironizeze trecutele sale rătăciri ("Mie, care am fost francmason, nu-mi şade bine să spun că masoneria ar fi unul dintre autorii acestei crime..."etc.).

Căci avem convingerea că orice "fiu risipitor" găseşte, în cele din urmă, *căile întoarcerii*; pustiit lăuntric şi "avariat", dar recăpătându-şi calmul intrării în *aşezămintele fireşti*, câtă bucurie va aduce el celor care-l aşteaptă acasă!

DORA VRÂNCEANU

Studiu analitic asupra conceptului de TOLERANŢĂ

(urmare din pag. 10)

Palatul Elysée (Paris), acordându-i-se toate onorurile. În Spania, organizaţia bascilor, ETA, a plănuit trei asasinate în care obiectivul îl reprezenta regele Juan Carlos. În Japonia, secta AUM -"adevărul Suprem"- a gazat, în staţiile de metrou ale Tokio-ului, zeci de persoane. Atentate criminale au avut loc şi la Paris în această vară, responsabile făcându-se trupele de gherilă algeriene. Coreea de Nord comunistă este sprijinită financiar de două state capitaliste: Coreea de Sud şi Statele Unite. Naţionalistul basarabean Ilie Ilaşcu, portdrapelul românismului în Moldova de peste Prut, este deţinut în continuare de forţele ilegale transnistriene, cu toate sesizările făcute diverselor Organizaţii pentru Apărarea Drepturilor Omului, ca *Amnesty International* şi alte ligi "umanitare" de sub protectoratul ONU.

Am ajuns, în fine, la problema iugoslavă. Vreme de trei ani, acelaşi ONU nu a înregistrat nici un progres real în tentativa de mediere a conflictului din fosta Iugoslavie. Nu credem că exagerăm dacă vom spune că acest spaţiu reprezintă astăzi temelia penitenţei acestei Terre. În această zonă a Balcanilor s-au derulat în acest an acţiuni de o maximă gravitate, datorate în primul rând bâlbâielilor Grupului de Contact (SUA, Rusia, Franţa, Germania, M.Britanie) şi Organizaţiei Naţiunilor Unite. Creionăm doar o palidă frescă a celor întâmplate. În luna mai, moare ucis ministrul de externe bosniac Irfan Lubiankici. În aceeaşi lună, sârbii bosniaci umilesc "căştile albastre", ei deţinând peste 270 de soldaţi ONU, în special francezi. Oficialii americani etichetează acţiunea drept "inumană şi necivilizată"! Replica francezilor nu se lasă aşteptată. În 4 august, croaţii atacă fulgerător Krajina şi o ocupă. Singura reacţie ONU la războiul declanşat de Zagreb este o edulcorantă cerere de "respectare a Drepturilor Omului". Germania emite şi ea un comunicat în acelaşi stil formalist. Are loc cel mai mare exod postbelic, un adevărat exerciţiu de purificare etnică: peste 200.000 de persoane, etnici sârbi părăsesc regiunea Krajina din cauza prigoanei croate. Sute de sinucideri. Ungaria masează efective militare la graniţa sa cu Croaţia. Influenţa Rusiei în spaţiul ex-iugoslav creşte prin intermedierea de către Boris Elţîn a negocierilor de pace. Alia Izetbegovici boicotează întâlnirea de la Moscova, sub presiunea americanilor, care nu-şi doresc o Bosnie împărţită de croaţi şi sârbi. La finele lunii august tensiunea atinsese punctul maxim, implicat fiind în dezbateri şi ministrul român de externe, dl. T. Meleşcanu. Poziţia României se apropie sensibil de cea a Rusiei în problema ridicării embargoului asupra Serbiei. Nici Grecia, membră NATO, nu este pe aceleaşi poziţii cu Statele Unite. Toate planurile de pace au eşuat lamentabil, rând pe rând. Pe 30 august, NATO declanşează cea mai amplă operaţiune militară de la înfiinţarea sa, atacând violent poziţiile sârbeşti din jurul localităţilor Pale şi Sarajevo. Soluţia bombardamentelor e doar provizorie. Focarul rămâne şi tensiunea continuă să crească.

De parcă tocmai asta ar fi lipsit unei lumi îndoliate, anul acesta a fost şi un an al ceremoniilor. S-a aniversat de către unii (şi s-a comemorat de către alţii) sfârşitul marii conflagraţii mondiale. La Londra sau Moscova, numai zâmbete, strângeri de mână, cordialităţi, *blitz*-uri fotografice şi camere video, toasturi senine în decoruri opulente. O singură voce curajoasă, cea a lui Lech Walesa, a îndrăznit să amintească lumii (şi Occidentului, în particular) că 9 mai 1945 a însemnat începutul unui cataclism pan-naţional pentru mai bine de 130 milioane de suflete, pentru cultura şi tradiţiile unor ţări care mai respirau acum 50 de ani aerul curat al creştinătăţii. În rest, discursuri histrionice ale unor tot mai nevertebrate personalităţi, ce-şi trăiesc inconştient şi comod bovarismul. A vorbi în numele dreptăţii, frăţiei şi egalităţii cu mâinile mânjite de sânge nevinovat reprezintă astăzi examenul de trecere în elita apostolilor ipocriziei, neruşinării şi mârşăviei conştiente. La Hiroshima şi Nagasaki praful bombei atomice încă nu s-a risipit, în Rusia, Polonia, România, Ungaria şi Bulgaria mai sunt zeci de gropi comune necunoscute, la Dresda se mai văd ruinele unui bombardament inutil, dar criminal (peste 300.000 de persoane ucise, deşi soarta războiului era pecetluită), iar în toate ţările Europei de Est mai sunt "inconştienţi" care cer îndârjit un Proces al Comunismului... Ei exprimă de fapt lupta inegală cu amnezia paralizantă şi "tolerantă", cu discursul de lemn ambalat în terminologie "europeană" şi botezat în duh masonic.

Acestea au fost efectele demagogicei propagandei mondiale asupra toleranţei. Anul viitor vom beneficia de o altă propagandă, din acelaşi registru, căci Consiliul Europei va finanţa un program PHARE "de luptă împotriva oricăror forme de intoleranţă şi discriminare a minorităţilor religioase din Bulgaria, România şi Albania." Ochiul atent a sesizat, cu siguranţă, paradoxul: pe de o parte se subminează instituţia Bisericii, se doreşte apariţia unui stat musulman fundamentalist în Europa, se loveşte făţiş în Iisus Hristos, iar pe de altă parte se trâmbiţează frenetic valori pe care doar El le exprimă şi le garantează plenitudinar: iubirea, pacea, frăţietatea. Hotărât "dilematică" problema aceasta: îţi amputezi picioarele şi apoi cauţi disperat o proteză de lemn...

LUMEA ARABĂ, adevăr şi prejudecată

Situaţia actuală din lumea arabă (8)

ALGERIA

Gabriel CONSTANTINESCU

Vedere din Algerul contemporan

Statul cu denumirea oficială **Republica Algeriană Democratică şi Populară** este aşezat, atât geografic, cât şi cultural, în inima Maghrebului. Cu o suprafaţă de 2381741 kmp şi o întindere a ţărmului la Marea Mediterană de 1100 km, Algeria este, ca mărime, cel de al doilea stat african. La Est se învecinează cu Tunisia şi Libia, la Sud cu Nigeria, Mali şi Mauritania, iar la Vest cu Marocul. Teritoriul Algeriei este compartimentat natural de lanţul Munţilor Atlas, care străbate ţara de la Vest la Est, paralel cu ţărmul Mării Mediterane. Regiunea de la Nord de munţi este zona fertilă a ţării, locuită de 95% din totalul populaţiei, în timp ce la Sud de Munţii Atlas se întinde Deşertul Sahara, presărat ici şi colo cu oaze printre dunele de nisip, platoul Tademait şi Munţii Hoggar. Nordul ţării se bucură de binefacerile climei mediteranene, pe când în Sud domneşte climatul arid saharian.

Populaţia Algeriei număra, în anul 1991, 25,7 milioane de locuitori. Rata ridicată a natalităţii face ca populaţia Algeriei să crească într-un ritm impresionant, mai mult de jumătate din totalul locuitorilor fiind sub vârsta de 20 de ani. Sub aspect etnic, 70% din populaţia ţării sunt arabi, cei mai mulţi stabiliţi în Nord, iar 30% berberi. Berberii, de fapt populaţia băştinaşă a regiunii, s-au retras, după cucerirea arabă, în Sud, păstrându-şi nealterate obiceiurile şi dialectele: Kabilii şi Chaouia în Masivul Aures, Tuaregii în Munţii Hoggar şi Mozabiţii în oazele din Sahara Centrală.

În antichitate, în regiunea de coastă a actualei Algerii s-au stabilit colonişti fenicieni şi cartaginezi care au pus bazele unor puternice centre comerciale. În jurul anului 200 î.d.Chr., Masinissa, conducătorul unui trib numid (numizii fiind strămoşii berberilor de astăzi), reuşeşte, cu ajutorul Romei, să unească toate triburile numide, întemeind un regat puternic care se întindea până la hotarele Egiptului. Conflictul său cu Cartagina a constituit pretextul pentru izbucnirea celui de-al treilea război punic, încheiat cu distrugerea Cartaginei de către Scipio Africanul. Slăbit de disputele tribale interne, regatul numid va fi cucerit, pe etape, de romani. În anul 105 î.d.Chr. are loc înfrângerea lui Jugurtha de către Marius, iar în anul 46, în urma înfrângerii lui Juba de către Cezar, regatul numid devine provincie romană, cu denumirea de **Africa Nova**.

În secolele II şi III d.Chr. are loc un proces masiv de încreştinare a colonilor romani din provincia Numidia, aşa cum a fost denumit teritoriul actualei Algerii de către Septimius Sever. În secolul V are loc cucerirea Nordului Africii de vandali, recucerit ulterior de generalul Belizarie pentru Bizanţ (533). În perioada 647-682, regiunea este cucerită de arabi, cucerirea fiind urmată de un proces rapid de islamizare a populaţiei berbere.

Slăbirea conducerii centrale a califatului va avea drept urmare o lungă perioadă de instabilitate în provinciile din Nordul Africii. Situaţia se va restabili, în sec. X, odată cu instaurarea la conducerea regiunii a dinastiei Fatimizilor. După strămutarea acestora în Egipt, regiunea va fi guvernată de dinastiile berbere, Ziriziі, Almoravizii, Almohazii şi Abdalavizii. Ultimii vor guverna între anii 1235-1550, având capitala la Tlemcen, din care au reuşit să facă un strălucit centru de cultură.

După ocuparea Granadei, ultimul centru de rezistenţă maur de pe teritoriul Peninsulei Iberice, Spania cucereşte principale porturi din Nordul Africii. O cucerire de scurtă durată. La chemarea populaţiei musulmane, corsarul turc Khair al-Din, supranumit Barbarossa, îi izgoneşte pe spanioli şi pune Algerul sub suzeranitate otomană. Începând cu sec. XII, oraşul devine capitala unui stat, **de facto** independent, condus de un bei.

În anul 1827, folosind ca pretext insultarea unui reprezentant diplomatic, guvernul de la Paris ordonă cucerirea Algeriei. Armatele franceze însărcinate cu această misiune întâmpină însă o rezistenţă îndârjită din partea triburilor berbere conduse de emirul Abd el-Kader. După lupte grele, despre o pacificare a Algeriei se poate vorbi abia în 1870.

Cu privire la statutul noului teritoriu cucerit, Franţa a fost pusă în faţa alternativei: regim militar de ocupaţie sau administraţie civilă. A triumfat ideea instalării unei administraţii civile. Totodată, cu privire la viitorul politic al provinciei s-a pus problema dacă teritoriul algerian să fie *"asociat"* Franţei, rămânând un *"regat arab"*, sau dacă să fie *"asimilat"*. Cea de-a doua alternativă a avut câştig de cauză, astfel că, după 1870, Algeria a făcut obiectul unui masiv proces de colonizare cu locuitorii din metropolă. Ca urmare a acestei politici, în anul 1954 pe teritoriul algerian erau stabiliţi 984.000 de colonişti francezi, *"pieds-noirs"* (picioarele negre), denumire dată francezilor de origine europeană stabiliţi în Algeria.

Din păcate, aşa cum s-a dovedit ulterior, soluţia *"asimilării"* Algeriei a fost o gravă eroare politică. Orbită de concepţia imperială, concepţie dominantă în orientarea politică a marilor puteri europene de la sfârşitul sec. XIX şi din prima jumătate a sec. XX, Franţa a vrut, *"cu orice preţ"*, să transforme Algeria în teritoriu francez, uitând că pe lângă cele câteva sute de mii de coloni veniţi din metropolă, existau milioane de musulmani, care până mai deunăzi luptaseră pentru libertatea lor împotriva regimului colonial francez.

Încă de la începutul anilor '30, naţionalismul şi reformismul musulman încep să se radicalizeze, proces care ia amploare în timpul celui de-al doilea război mondial. O primă manifestare în această direcţie are loc în anul 1945, în oraşul Constantine, unde populaţia se răzvrăteşte împotriva autorităţilor franceze. Dar adevărata rebeliune împotriva administraţiei franceze izbucneşte în anul 1954, în Kabilia şi în Aures. În acelaşi an, omul politic algerian Ben Bella întemeiază **Frontul de Eliberare Naţională** (FLN) şi **Armata de Eliberare Naţională** (ALN). În faţa insurecţiei algeriene, primul-ministru Pierre Mendes-France declara la 12 noiembrie 1954: *"Să nu se aştepte de la noi nici o slăbiciune faţă de nesupunere, nici un compromis cu ea... Departamentele din Algeria fac parte din republică, sunt franceze de multă vreme; populaţia lor, care se bucură de cetăţenie franceză, este reprezentată în Parlament şi a dat destule dovezi de ataşament faţă de Franţa pentru ca Franţa să nu lase ca unitatea ei să fie pusă în discuţie. Între ei şi metropolă nu poate fi concepută secesiunea..."*

Declaraţiile oamenilor politici care se succed la conducerea Franţei după izbucnirea **"războiului din Algeria"** şi nici represiunea brutală a paraşutiştilor conduşi de generalii Salan şi Massu nu reuşesc însă să restabilească ordinea. Pentru rezolvarea situaţiei se impunea o soluţie politică şi cel care are meritul de a fi ales această cale a fost Generalul Charles de Gaulle. Ales Preşedinte al Franţei la 8 ianuarie 1959, el proclamă dreptul algerienilor la autodeterminare şi iniţiază tratative în acest sens cu conducerea Frontului de Eliberare Naţională. În urma acestor tratative, prin acordul semnat la Evian, la 3 Iulie 1962, Algeria devine stat independent. Se punea astfel capăt unui sângeros război de eliberare naţională, care a făcut nenumărate victime atât în rândul francezilor, dar mai ales în rândul algerienilor.

Odată cu dobândirea independenţei, Ahmed Ben Bella devine preşedintele ţării. El declară Frontul de Eliberare Naţională *"partid unic"* şi orientează Algeria pe făgaşul unei politici antiimperialiste şi a unor reforme cu caracter socialist. În anul 1965, în urma unor dispute interne în cadrul FLN-ului, Ben Bella este înlocuit la conducerea Algeriei de colonelul Houari Boumedienne. Noul preşedinte va continua linia socializantă a predecesorului său, dar va scoate ţara din orbita Uniunii Sovietice, promovând o politică de nealiniere. În anul 1975, Preşedintele Franţei, Giscard d'Estaing, întreprinde o vizită cu caracter istoric la Alger, marcând prin aceasta împăcarea dintre cele două ţări şi popoare.

După moartea lui Houari Boumedienne, survenită în anul 1978, conducerea armatei şi a FNL-ului încredinţează conducerea ţării colonelului Bendjedid Chadli, măsură confirmată prin alegerile din 1979. În timpul mandatului său, pe scena politică algeriană se afirmă, puternic, o nouă orientare: **"fundamentalismul islamic"**. Constituit în organizaţie politico-religioasă - **"Frontul Islamic de Salvare"** (FIS) - fundamentalismul islamic declanşează o serie de acte teroriste cu scopul de a răsturna guvernul şi a transforma Algeria într-un stat guvernat în exclusivitate de preceptele islamice. În faţa acestei situaţii, în 1988, Chadli lansează un program de reforme politice şi economice, iar în anul următor este proclamată o nouă Constituţie, prin care FLN-ul pierde statutul de partid unic. Astfel, Frontul Islamic de Salvare devine partid legal de opoziţie şi obţine importante succese în primul tur al alegerilor legislative din decembrie 1991. Confruntat cu această situaţie, în ianuarie 1992, Chadli demisionează. Procesul electoral este suspendat şi conducerea ţării este preluată de un **"Înalt Comitet de Stat"**, prezidat de Mohamed Boudiaef. O lună mai târziu este decretată *"starea de urgenţă"* şi Frontul Islamic de Salvare este dizolvat. Ca răspuns la aceste măsuri, FIS-ul reia acţiunile teroriste şi în iunie Mohamed Boudiaef este asasinat, locul lui în fruntea statului fiind luat de Ali Kafi.

De la această dată se poate vorbi despre un adevărat război civil în Algeria. În octombrie 1992, Ali Kafi semnează noile *"legi antiteroriste"* şi extinde puterile excepţionale acordate poliţiei. În Alger şi în încă 6 districte este decretată interdicţia de circulaţie pe timpul nopţii. La 8 ianuarie 1993, tribunalul militar din Bechar rosteşte 19 condamnări la moarte prin spânzurătoare împotriva unor militanţi fundamentalişti. Este începutul unui lanţ neîntrerupt de acte teroriste săvârşite de fundamentaliştii islamici şi de acţiuni de represiune din partea autorităţilor.

Până la sfârşitul anului 1994, datele statistice consemnau peste 1900 de victime din rândul fundamentaliştilor islamici şi al adversarilor lor, oameni politici, intelectuali cu vederi democratice, preoţi şi călugăriţe catolice, precum şi din rândul membrilor forţelor de securitate care încearcă să stăvilească valul de acţiuni teroriste. Rezultatele sunt însă departe de a fi încurajatoare. Amploarea acţiunilor teroriste este în creştere şi, mai recent, ele se extind şi pe teritoriul Franţei. Ultimele atentate de la Paris dovedesc acest lucru. Semn că suntem încă departe de o reconciliere reală între popoarele oprimate şi asupritorii lor din timpurile de glorie ale colonialismului.

(va urma)

a treia poziție internațională

SOLDATUL POLITIC

În urmă cu un an, publicam în "Puncte Cardinale" (Nr. 11/47, noiembrie 1994, pp. 12-13) un documentar (expediat de la Londra pe adresa Redacției noastre) cu privire la mișcarea internațională -dar cu centrul în Anglia - *The Third Position* ("Poziția a Treia"). Documentarul, pe care l-am tradus în românește, cuprindea "Scopurile" și "Declarația de principii" ale respectivei mișcări naționaliste de dreapta. Acestea erau însoțite de o listă bibliografică de "7 cărți recomandate militantului naționalist serios" (în fruntea listei figurând *Pentru legionari* de Corneliu Z. Codreanu). Așadar, o încercare (utopică?) de concertare a naționalismelor creștine. Unii au primit "mesajul" cu entuziasm, alții cu suspiciune, alții cu indiferență. Există încă la noi o mentalitate "provincială", sănătoasă în unele privințe, dar dăunătoare în multe altele...

Între timp ne-a parvenit și broșura intitulată *The Political Soldier - A Statement*, semnată: Derek Holland. Broșura - a cărei copertă o reproducem aici - a apărut în 1984 și a fost reeditată în 1994, în limba engleză, la Londra ("*Printed and published by the International Third Position*"). O punem - în traducere - la dispoziția cititorilor noștri. Publicarea ei se va face eșalonat, începând din Numărul de față. Nu excludem nici editarea ei ca atare, într-un viitor apropiat (broșura a mai fost tradusă și editată în alte țări, inclusiv fost comuniste, ca Polonia și Lituania). Menționăm că broșura se încheie cu portretul lui Corneliu Z. Codreanu și cu reproducerea Jurământului legionar instituit în memoria martirilor Moța și Marin. Referințe la "geniul lui Corneliu Codreanu" se fac și în textul lucrării.

Aprecierile și comentariile le lăsăm în seama cititorilor.

Redacția

Soldatul Politic
- O declarație de credință -
O nouă prefață

A trecut mai mult de un deceniu de când *Soldatul Politic - O declarație de credință* a văzut lumina tiparului, iar camarazii noștri apropiați nutresc convingerea că această nouă ediție merită o nouă prefață și o nouă copertă deopotrivă. Așa să fie deci.

Succesul, mai mult sau mai puțin instantaneu, al ***Soldatului Politic*** în cercurile naționaliste din Anglia a continuat, spre surpriza autorului, până în ziua de astăzi, demonstrând existența unei a treia generații de adepți ai celei de a Treia Poziții. Acest succes a depășit frontierele Angliei, pătrunzând până în acele țări în care forțele Naționalismului Revoluționar au prevăzut necesitatea acestei concepții tradiționale despre viață și luptă; 1994 va fi martorul răspândirii acestor idei atât în Franța, cât și în Lituania (cu atât mai salutară în contextul transformărilor din Europa de Est), dar și al succesului ediției poloneze a lucrării, publicate la Varșovia, în 1993.

Textul acestei reeditări nu a fost modificat în nici un fel. Am fost tentați, este adevărat, să-l adaptăm, pe alocuri, la timpurile de astăzi; dar, reflectând mai bine, am ajuns la concluzia că o asemenea modificare ar afecta doar detaliile: inflația ar putea fi mai scăzută sau mărită, șomajul în creștere sau în scădere, partidele guvernamentale altele. Însă nici unul dintre aceste detalii nu schimbă în vreun fel important mesajul *esențial* al ***Soldatului Politic***: că lucrul de care este nevoie mai presus de orice este o transformare fundamentală a atitudinii față de luptă, viață și destin; că nu poate fi, și nici nu va fi, o schimbare serioasă în direcția comună pe care au pornit țările Europei, până ce nu va apărea *Omul Nou*, asemenea unui gigant la orizont, capabil să modeleze și să fie inspiratorul unei *Noi Ordini Sociale*, construite nu în funcție de indicațiile unui manifest politic abstract, ci în funcție de principiile *obiectiv adevărate* ale unui *crez*, și trăind după legea eternă a lui Dumnezeu. Fără această credință fermă în cauza noastră absolută, imuabilă, atemporală, suntem mereu în pericol de a fi trădați: trădați de trepădușii partidelor; trădați de cei preocupați de "imaginea mediatizată"; trădați de cei vrăjiți de înșelătoriile și falsitatea democrației liberale.

Omul Nou, prin urmare, nu este doar un obstacol în calea trădării, ci este, de fapt, *unica alternativă* a unei trădări sigure. Omul Nou este investitorul Noii Ordini Sociale, însă apariția sa în această epocă a istoriei noastre nu este nicidecum o concluzie obligatorie. Prea mulți cred, pe nedrept, că pot să adere public la valorile noastre, ducând însă o viață deșănțată; nu ne referim aici la tendința noastră de a păcătui, ci mai degrabă la refuzul de a admite existența păcatului în viața noastră și de a încerca să-l învingem printr-un efort dureros, de-a lungul întregii vieți. În lipsa acestei conștientizări a păcatului și în contradicția care există prea des între credințele noastre publice și acțiunile particulare, vom lua calea ipocriziei, care duce inevitabil la trădare și înșelătorie. Omul Nou este, prin urmare, în mod *necesar*, un om *moral*, căci numai așa poate avea acea pace interioară profundă și acea încredere care îi permit să lupte împotriva întregii lumi, împotriva puterilor și dominației acestora, fără teamă de moarte.

Au spus unii că ***Soldatul Politic*** pare să pretindă crearea Sfântului Războinic. Și așa este. Nu vedem nici o problemă aici. Nimeni nu se îndoiește că e nevoie de un efort și o forță de a se dedica imense pentru a împlini această credință; însă este un țel spre care merită să ne îndreptăm, căci un Sfânt caută scopuri ce sunt Bune și Adevărate, și se folosește de mijloace ce sunt Pure și Admirabile. Care este militantul politic care nu caută Binele și Adevărul, Puritatea și Admirabilul? Unii au remarcat că "politica este prea murdară" pentru ca aceste deziderate să poată fi îndeplinite. Chiar dacă recunoaștem că viața politică a devenit urâtă într-o măsură înspăimântătoare, în lumea noastră modernă, rămâne totuși adevărat că dacă nu ne îndreptăm spre Bine și Adevăr, spre Puritate și Admirabil, vom sfârși inevitabil în mocirla politică ce sufocă moștenirea noastră europeană. Cine poate să dea crezare sau să-i urmeze în credința lor pe politicienii care mint, înșală sau fură; pe politicienii care își mint soțiile, prietenele și camarazii; pe politicienii ale căror scopuri variază în funcție de ambiția, oportunismul și lăcomia lor? Omul Nou trebuie, prin urmare, să strălucească precum o rază de foc în bezna infinită; prin ceea ce *spune*, prin ceea ce *face* și prin *felul în care acționează*.

Nicăieri nevoia de claritate a gândului și faptei nu este mai mare decât în felul în care ne exprimăm crezul. Prima ediție a ***Soldatului Politic*** a fost publicată sub auspiciile Frontului Național, o grupare pe care autorul a părăsit-o cu ani în urmă și care a dispărut din peisajul politic al țării noastre. *Deo gratias*. A dispărut fiindcă a făcut confuzie între *Idee* și *Vehicul*. Ideea este spirituală, de esență divină, în timp ce Vehiculul este un produs al omului, cu o putere mai slabă sau mai puternică în *a exprima* și *implementa* Ideea. Ideea rămâne pură, chiar dacă Vehiculul a devenit corupt, a putrezit. *Adevărul rămâne pururi adevăr, chiar și într-o lume de mincinoși*. Vehiculul există doar pentru a servi Ideea; odată ce a încetat să mai facă asta, trebuie să fie desființat, de dragul Ideii.

În cele din urmă, să luăm în considerare faptul că lumea s-a schimbat dramatic în ultimii zece ani. Vechea Uniune Sovietică *aparent* a murit; euthanasia, dorința de a ucide, legal, bătrânii, se îndreaptă spre victorie într-un număr de parlamente naționale europene; SIDA lovește perverșii, pe întreg cuprinsul lumii, ca o răzbunare a Ordinii Morale prea îndelung batjocorite și ignorate; mișcarea *New Age* încearcă să umple un vid spiritual generalizat cu o filozofie de "*hocus pocus*", care de fapt nu e altceva decât Satanism și Vrăjitorie (deghizate în nou și atractiv mod de viață). Da, lumea s-a schimbat și se va schimba în continuare în rău. Devine, pe zi ce trece, tot mai inacceptabilă și insuportabilă.

Acest proces de dezintegrare și decadență a făcut ca ***Soldatul Politic*** să fie mai necesar decât oricând. Adevărul și Dreptele Valori nu numai că dispar din vedere, dar devin tot mai incomprehensibile pentru un număr crescând de oameni - consecință inevitabilă a unei lumi infestate de otrava liberalismului de orice fel. Dacă Soldatul Politic nu se ridică și nu proclamă Adevărul, dacă nu ne arată Dreptele Valori - cine altcineva o va face? Care va fi viitorul familiilor, al națiunilor și culturilor noastre?

Lovindu-se în toate părțile de nedreptate și exploatare, omul obișnuit mormăie: "Ce poți face?". Răspunsul este izbitor de simplu: LUPTA, LUPTA și IARĂȘI LUPTA! Puneți capăt lașității și lipsei de integritate a timpului nostru. Desfășurați drapelele Adevărului, Eroismului și Sacrificiului. Deveniți Războinicii și Sfinții care odinioară au făcut ca acestă țară să fie demnă de dragoste și respect. Trăiește-ți viața măreț. Pornește Războiul Sfânt ce ne curăță sufletul și ne purifică mintea; și alungă pentru totdeauna trădătorii și lașii din mijlocul nostru! Luptați cu curaj, cu o hotărâre de granit și cu inima senină, până la Triumful Desăvârșit!

Derek Holland
Londra, 1994.

Soldatul Politic

Conținut:

Introducere

Această broșură a fost scrisă cu intenția exprimată de a fi îndemn la acțiune. Acțiune eroică, vitală. Nu este un manual din care să se citeze ca din Sfânta Scriptură, ci o declarație personală a unor principii care ne susțin credința și filozofia de viață.

Nu ridică pretenția de a fi originală, ci este rezultatul unor lecturi cuprinzătoare. Datorez recunoștință tuturor maeștrilor de la care am învățat, dar mai cu seamă lui G.K. Chesterton, ale cărui spirit și putere de percepție mi-au fost o necontenită sursă de plăcere și inspirație.

În anumite părți ale acestei scurte lucrări, stilul este poate puțin pasional. Nu regret. Țara mea este acum măcelărită: nu pot privi acest spectacol fără să simt compasiune față de ea și mânie împotriva călăilor ei. Căci prea mult timp, poporul nostru a fost intimidat de calculele reci ale riglei și calculatorului; a sosit timpul ca Poetul și Muzicianul să ne aducă darurile ce vor garanta triumful desăvârșit.

În cele din urmă, mă grăbesc să adaug, mai ales pentru cei care mă cunosc personal, că nu mă prezint pe mine însumi ca pe un model pentru Soldatul Politic, conștient fiind că slăbiciunea îmi depășește cu mult virtuțile. Nu fac decât să mă zbat pe calea spre Soldatul Politic și să îi invit pe toți adevărații patrioți să facă la fel.

Derek Holland
Huntington, 1984

(va urma)

Unul dintre handicapurile culturii româneşti actuale este şi lipsa unor banale, dar indispensabile "instrumente de lucru": dicţionare şi enciclopedii generale sau tematice, istorii, antologii, monografii bibliografice etc. De aceea, orice pas spre umplerea acestui gol trebuie salutat ca un veritabil act de cultură naţională. În lipsa posibilităţilor de realizare a unei lucrări actuale echivalente calitativ, găsim binevenită reeditarea (într-o ediţie revizuită şi adăugită de un colectiv alcătuit din Alexandru Dobrescu, Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil, Rodica Radu şi Victoria Zăstroiu) a *Dicţionarului universal al limbii române* alcătuit pe vremuri de marele lingvist şi folclorist Lazăr Şăineanu (1859-1934; din 1900 stabilit în Franţa). Lazăr Şăineanu (din a cărui operă mai menţionăm monumentala lucrare despre *Basmele române* şi excelenta *Încercare asupra semasiologiei limbii române*, ambele nedepăşite până azi) a fost, alături de contemporanii săi M. Gaster şi H. Tiktin, unul dintre cei mai prestanţi şi mai oneşti cărturari români de origine evreiască. *Dicţionarul*... său, în multe privinţe superior *Dicţionarului explicativ al limbii române* sau altor lucrări lexicografice apărute în comunism (mai ales ca mod de concepţie, material lingvistic ilustrativ şi pertinenţă a etimologiilor), s-a tipărit mai întâi în 1896, cunoscând zece ediţii (mereu îmbunătăţite) până în 1947, când a apărut "ediţia definitivă" îngrijită de Const. Şăineanu. Cea din 1995 este a unsprezecea; din ea au apărut deocamdată doar primele două volume: *Enciclopedie* şi *Vocabular general (A - D)*. Condiţiile "materiale" ale ediţiei (scoase de Mydo Center, cu sprijinul Fundaţiei Soros) sunt deosebite, dar şi preţul în consecinţă: 20 000 şi 21 000 lei.

Deosebit de util tineretului studios, dar şi cercetătorilor, este şi *Dicţionarul presei româneşti* (1731-1918) alcătuit cu deosebit profesionalism de Georgeta şi Nicolin Răduică (Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1995, 560 p., 16 000 lei), "prima lucrare de acest gen în cultura noastră". Materia propriu-zisă (circa 8000 de titluri, însumând peste 7500 de publicaţii periodice "scoase de românii de pretutindeni") este urmată de un indice onomastic, unul geografic şi unul cronologic, de o bibliografie selectivă (cea *in extenso* aflându-se în corpul *Dicţionarului*) şi de mai multe rezumate în limbi străine, toate acestea asigurând perfecta funcţionalitate a lucrării. "*Dicţionarul* - faţă de publicistica fondată, în 1829, de Ion Heliade-Rădulescu (Ţara Românească) şi Gh. Asachi (Moldova) - fixează începuturile presei româneşti cu o sută de ani mai devreme, prin consemnarea celui dintâi *Calendar* în limba română, tipărit în Şcheii Braşovului, la 1731, de către dascălul Petcu Şoanul". Iată deci că originile absolute ale presei româneşti, contrar celor învăţate în şcoli, nu sunt doar *cu mult mai vechi*, dar se află *în Transilvania*, iar nu dincoace de munţi. În aceeaşi provincie " observă autorii " "care ne-a dat şi cea dintâi carte în limba română, Catehismul luteran (Sibiu, 1544)". Din păcate, nu ni se spune nimic despre perspectivele unei continuări a lucrării, pentru perioada de după 1918, care ar prezenta un interes încă şi mai mare...

Primul *Dicţionar biblic* serios apărut în limba română (Editura "Stephanus", Bucureşti, 1995) poartă, din păcate, o pecete protestantă (editura respectivă s-a ilustrat până acum mai ales prin publicarea cărţilor pastorului Richard Wurmbrand). Încă o notă proastă pentru leneşa noastră ortodoxie... Soluţia aleasă de Editura "Stephanus" este destul de înţeleaptă: traducerea unei lucrări relativ recente şi solide, dintre numeroasele de care dispune Occidentul. S-a urmat ultima ediţie (1992) a monumentalei lucrări colective *Nouveau Dictionnaire Biblique Révisé* (Editions Emmaüs, Saint-Légier, Suisse), traducerea fiind semnată de d-l Constantin Moisa, care ni se recomandă şi drept "editor responsabil" al cărţii.(Citatele biblice urmează, fireşte, mai ales versiunea "protestantă" a lui D. Cornilescu, fără a se rezuma totuşi la ea). Folosit cu atenţie, acest substanţial *Dicţionar biblic* este funcţional dincolo de orice graniţe confesionale, iar seminariştii şi studenţii noştri teologi ar face bine să şi-l procure, fără prejudecăţi, atâta vreme cât Biserica-mamă nu este în stare să le ofere, în limba română, ceva echivalent. Deocamdată n-a apărut decât volumul I (A - H), ce are 622 de pagini (în afara planşelor finale cu ilustraţii color) şi costă 22.000 lei. În total vor fi trei volume, însumând peste 2000 de pagini, în condiţii grafice remarcabile.

***

Rămânând în sfera traducerilor şi studiilor biblice, să remarcăm şi două apariţii recente de la Editura "Humanitas" (seria "Religie"). Tot sub formă de dicţionar este organizată şi merituoasa lucrare a lui Fernand Comte ("Bordas", Paris, 1992), *Marile figuri ale Bibliei* (tradusă acum în româneşte de d-na Mihaela Voicu). Este o bună carte de informare generală, referitoare atât la Vechiul cât şi la Noul Testament. Modul în care este concepută şi structurată aminteşte de o altă carte (preluată de la aceeaşi editură pariziană) care s-a bucurat de un cert succes la publicul larg din România: *Maeştrii spirituali* a lui J. Brosse (Editura "Albatros", Bucureşti, 1992). Cei de la "Humanitas" ne-o prezintă astfel (parafrazând, în mare, scurta Introducere a autorului): "Marile figuri ale Bibliei oferă o serie de <<dosare>> despre principalele personaje ale Cărţii Sfinte, prezentându-ne modele de gândire, de acţiune, de comunicare, de viaţă. Umile sau măreţe, exemplare sau scandaloase, personajele descrise sunt toate remarcabile şi ieşite din comun (...) În plus, cartea de faţă este o utilă sursă de informaţii privind lucrările de artă occidentale inspirate din Biblie" (frumoasa copertă ne-o înfăţişează pe Maria Magdalena în viziunea lui Carlo Dolci; în interior, sunt specificate de fiecare dată operele de artă faimoase referitoare la personajele sau episoadele prezentate). Cartea - zice autorul - este o invitaţie culturală la cunoaşterea "preistoriei istoriei noastre" (p.5). O recomandăm mai ales tinerei generaţii.

Cealaltă carte de la "Humanitas" pe care o avem în vedere este datorată d-lui Petru Creţia, unul dintre cei mai distinşi oameni de cultură români ai momentului. Este vorba de cinci cărţi biblice (prima şi ultima în versuri, iar celelalte în proză) - *Cartea lui Iov*, *Ecleziastul* (respectăm grafia ediţiei), *Cartea lui Iona*, *Cartea lui Ruth*, *Cântarea cântărilor* - pe care d-l Creţia le retălmăceşte în româneşte, mai ales dintr-o fascinaţie estetică. Textul este "degrevat de întreg protocolul, inerent, al tradiţiei bisericeşti; *un text de citit, liber, ca mare literatură*" (sublinierile sunt ale traducătorului). Nu trebuie să surprindă, prin urmare, "unele diferenţe" (de lecţiune, dar şi de structură a textului) în raport cu versiunile biblice curente. De ce tocmai aceste cinci cărţi dintre cele 39 ale Vechiului Testament? Acestea, "prin adâncimea şi frumuseţea lor", i-au fost clasicistului "mai aproape de suflet". "Nefiind, din păcate, un cunoscător al ebraicei, m-am resemnat să traduc textul grecesc al *Septuagintei* (secolele III-I î. Cr.)... coroborându-l cu traducerile în latină ale Sfântului Ieronim din *Vulgata* (390-405). Dar amândouă aceste tălmăciri, deşi făcute nemijlocit din ebraică, au destule greşeli, astfel că am apelat la îndreptările şi revizuirile adânc înnoitoare ale Bibliei de la Ierusalim (făcute pe baza Codexului de la Alep), a cărei autoritate este greu de contestat" (pp. 5-6). O "Notă asupra textului" (pp. 9-12) se încheie cu aceste precizări de principiu: " Ca filolog am căutat să respect regulile meseriei mele, iar ca scriitor laic am căutat să respect legile, nu mai puţin severe, ale expresiei literare româneşti". Versiunile sunt, fără îndoială, mai "poetice" decât cele obişnuite; ba starea lirică se extinde chiar şi asupra comentariilor care precedă fiecare text! Rafinaţii vor aprecia negreşit demersul d-lui Creţia. Cei mai puţin rafinaţi se vor mulţumi, probabil, să ridice din umeri... Câte un exerciţiu de *gratuitate* nu strică totuşi, din când în când, nici unei culturi sărace ca a noastră...

***

D-l Gheorghe Vlăduţescu, rezonabil profesor de filosofie chiar şi în vechiul regim, incontestabil om de carte, tot mai orientat, mai ales după 1990, spre "filosofia creştină" (dintr-o perspectivă istoricizantă), semnează un volum interesant şi util, intitulat *Filosofia primelor secole creştine* (Editura Enciclopedică, col. "Biblioteca Enciclopedică de Filosofie", Bucureşti, 1995, 188 p.). Autorul merge cam până la Sf. Ioan Damaschin (secolele VII-VIII), căutând să facă dreptate, în istoria gândirii creştine europene, apologeticii şi patristicii (ce au precedat magistral supralicitata scolastică a Apusului medieval târziu). Aceste prime secole creştine sunt definite ca "timp al nostalgiilor, al rupturilor, al aşezărilor şi al nădejdilor" (p. 12). Cartea are XV capitole şi se încheie cu o pledoarie "Pentru o «nouă istorie» a filosofiei" (pp. 178-182), întemeiată pe ceea ce autorul numeşte "faptul deschis"; noua perspectivă ar depăşi atât istoricismul cât şi antiistoricismul, istoria devenind "o continuă absorbţie a trecutului în prezent, din mişcarea firească a trecutului însuşi. Aceasta pentru că, deşi istoria ca reconstrucţie este dinspre prezent spre trecut, trecutul este acela care se integrează în prezent" (p. 182). O bună bibliografie, deopotrivă filosofică şi teologică, întregeşte incitantul volum.

Tot d-l Gh. Vlăduţescu semnează şi o scurtă postfaţă la N. Bagdasar, V. Bogdan, C. Narly, *Antologie filosofică. Filosofi străini*, lucrare reeditată în acest an, în condiţii destul de modeste, la o editură "Universal Dalsi" (?) din Bucureşti. Apărută iniţial în 1943, cartea a fost concepută ca un fel de istorie a filosofiei în texte, de la presocratici până la începutul secolului XX. Rămâne încă un bun ghid în filosofia universală, desigur pentru publicul mai larg.

***

Cu destulă întârziere s-a reeditat în româneşte şi faimoasa carte a lui Nikolai Berdiaev (1874-1948; din 1922 stabilit în Occident, întâi în Germania, apoi la Paris), *Un nou Ev Mediu* (Editura "Omniscop", Craiova, 1995, 135 p.). Ediţia de faţă o reproduce pe cea din 1936, cu traducerea Mariei Vartic (în franceză, cartea - ce l-a consacrat pe Berdiaev pe plan european - apăruse în 1924). Ortografia vechii ediţii sibiene a fost actualizată, iar înaintea textului tradus a fost aşezat un amplu şi cam "eliadizant" Studiu introductiv ("Dialectica sacrului ca teologie a istoriei"), semnat de d-l Sandu Frunză. "Deşi autorul nu foloseşte termenii de «sacru» şi «profan», el operează în chip teologic cu aceste conţinuturi, fapt ce ne permite să vorbim de dialectica sacrului ca teologie a istoriei. Sugestia ne-a fost dată de filonul masiv pe care îl ocupă problema desacralizării şi resacralizării în creaţia lui Berdiaev" (p. 5). Studiul d-lui Frunză se încheie în registru metaforic: "Istoria este un permanent dans al flăcărilor de lumină şi de întuneric ["flăcările de lumină" este uşor să ni le închipuim; mai greu ne este cu cele de... "întuneric"! - n. n.]. Este nevoie de un Nou Ev Mediu din care omul spiritual să răsară, «răspândind lumina lui interioară în întregul univers»" (p. 22). Cartea lui Berdiaev - asemănătoare în multe privinţe cu mai puţin creştina *Criză a lumii moderne* a lui René Guénon, datând cam din aceeaşi epocă - este structurată în patru capitole, cu titluri extrem de lămuritoare ("Sfârşitul Renaşterii", "Noul Ev Mediu", "Reflecţii asupra Revoluţiei ruse", "Democraţia, socialismul şi teocraţia") şi cu accente de slavofilism mesianic, pe urmele lui Dostoievski şi Soloviov. Sunt de reţinut mai ales critica pseudo-umanismului renascentist şi post-renascentist, ca şi aspra judecată creştină a democraţiei moderne, care a dus la catastrofala "domnie a spiritului individualist". "Noul Ev Mediu" este nădejdea unei reîncreştinări a lumii: un fel de "post-modernism" religios fără de care - vorba lui Malraux de mai târziu - lumea riscă *să nu mai fie deloc*. Care este, pe acest fond, semnificaţia experienţei ruseşti? "Poporul rus, în acord cu particularităţile spiritului său, s-a oferit ca jertfă unei experienţe pe care istoria nu o cunoscuse. El a demonstrat rezultatele liminare ale unor idei. Popor apocaliptic, el nu poate realiza o împărăţie umanitară mijlocie; el nu poate realiza decât fraternitatea în Hristos sau tovărăşia în Antihrist. Dacă nu este fraternitate în Hristos, să domnească atunci tovărăşia în Antihrist! Poporul rus a pus această dilemă, cu o putere extraordinară, în faţa lumii întregi" (p. 134). Astăzi, după aproape trei sferturi de veac, e mai bine să-l ascultăm pe Soljeniţîn...

Răzvan CODRESCU

COMEMORĂRI

MISLEA (8 septembrie)

În ziua de 8 septembrie, lângă Câmpina, la Mislea (unde pe locul fostei închisori politice de femei, funcţionează astăzi un azil de bătrâni), s-a sfinţit clopotniţa Capelei ridicate în urmă cu un an (purtând hramul Naşterii Maicii Domnului) şi a fost refăcut acoperişul micului locaş de rugăciune. Slujba a fost oficiată de Prea Sinţitul Teodosie Snagoveanul, în prezenţa unei asistenţe alcătuite din foste deţinute politice. Capela de la Mislea şi anexele ei au fost ridicate şi împodobite prin strădania unor doamne ale suferinţei româneşti, dar şi cu contribuţia considerabilă a ierarhului şi scriitorului Bartolomeu Valeriu Anania. O mână de ajutor au dat - simbol al punţii creştine între generaţii - atât un grup de studenţi bucureşteni cât şi un grup venerabil de foşti deţinuţi politici. Dumnezeu, care-i ştie pe fiecare după nume şi strădanie, să-i binecuvânteze pe toţi şi să pomenească sufletele celor ce s-au jertfit la Mislea pentru Cruce şi Neam.

AIUD (14 septembrie)

În ziua de 14 septembrie, la Aiud, a avut loc adunarea anuală a foştilor deţinuţi politici în jurul monumentului ridicat (începând din 1992) în memoria celor căzuţi în greaua temniţă comunistă şi sfinţit anul trecut. Au fost prezente aproximativ 150 de persoane (mai puţine decât ar fi fost de aşteptat).

Ceremonia s-a oficiat în capela monumentului (ce s-a dovedit a avea o foarte bună acustică). Au luat cuvântul trei feţe bisericeşti: Părintele Ioan de la Mănăstirea Recea, Pr. Bogdan Şuşman şi Pr. Liviu Brânzaş. După ce primarul Aiudului şi-a rostit, la rândul său, discursul, a vorbit, în încheiere, şi d-l Gheorghe Brahonschi (unul dintre principalii ctitori ai monumentului), prezentând o dare de seamă asupra cheltuielilor efectuate până la această dată, precum şi o evaluare a sumelor necesare finisării monumentului.

S-au cheltuit până în prezent aproximativ 54.000.000 lei (circa 40.000 $ U.S.A), iar finisarea monumentului şi a capelei ar mai necesita încă pe atât. Ar urma ca numele celor săvârşiţi din viaţă în temniţa Aiud să fie înscrise în interiorul capelei iar crucile îngemănate să fie acoperite cu plăci de travertin, ca şi exteriorul capelei şi al osuarului (în total: 600m^2)

Să sperăm că se vor găsi, în ţară şi mai ales în străinătate, români şi creştini cu dare de mână, care să-şi agonisească răsplată de la Dumnezeu, contribuind la terminarea lucrărilor

RUBLA (16 septembrie)

Din iniţiativa Filialei Brăila a Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, în 16 septembrie a.c., pe locul unde bănăţenii deportaţi de la casele lor în vara anului 1951 au pus temelie unuia dintre "*satele celor fără de saf*" - RUBLA, a fost înălţată o cruce comemorativă în memoria tuturor acelora care s-au săvârşit din viaţă în aceste locuri de surghiun.

Condiţiile în care s-a produs acest act inuman sunt cunoscute. În anul 1948 izbucneşte conflictul ideologic dintre Tito şi Stalin. În acest conflict, comuniştii români, conduşi de Ana Pauker, Gheorghiu-Dej, Vasile Luca şi Teohari Georgescu, s-au alăturat cu trup şi suflet Moscovei. Şi cum conflictul evolua spre o posibilă ciocnire armată între Uniunea Sovietică şi Iugoslavia, în vara anului 1951, autorităţile comuniste române i-au deportat, în cel mai autentic stil bolşevic, din zona de frontieră cu Iugoslavia, pe toţi locuitorii consideraţi "*suspecţi*", strămutându-i în inima Bărăganului.

Aşa a luat naştere salba de "*sate noi*", cum le-au denumit localnicii, satele construite în condiţii vitrege în judeţele Ialomiţa şi Brăila.

În anul 1956, comuniştii lui Tito şi comuniştii lui Hrusciov se împacă (Stalin murise în 1953) şi deportaţilor li se îngăduie să se întoarcă la casele lor, astfel că "*satele noi*" s-au depopulat peste noapte. Comuniştii le-au găsit însă repede întrebuinţare. Deţinuţii politici, consideraţi periculoşi, la expirarea pedepsei, nu erau puşi în libertate, ci erau trimişi în "satele noi", golite de foştii deportaţi. Aşa s-a născut instituţia "*domiciliului obligatoriu*", sub stricta supraveghere a organelor de Securitate.

Dintre D.O-işti, ca şi dintre foştii deportaţi, mulţi şi-au dat obştescul sfârşit pe acele meleaguri. În memoria lor şi a suferinţelor celor care au supravieţuit acelor vremi, foştii deţinuţi şi deportaţi politici au ridicat Sfânta Cruce comemorativă.

Sfinţirea Crucii a fost făcută de Prea Sfinţia Sa Cassian, Episcopul Dunării de Jos, împreună cu un sobor de preoţi din satele din împrejurimi, slujba de sfinţire fiind urmată de pomenirea foştilor deţinuţi politici şi deportaţi care au pierit în locurile de surghiun.

PREDEAL (22 septembrie)

În cimitirul din Predeal, în spatele bisericii schitului de maici, se odihnesc de 55 de ani rămăşiţele pământeşti a peste 80 de legionari asasinaţi în timpul cumplitei prigoane a anului 1939. În septembrie şi octombrie 1940 au fost înmormântaţi aici, fiind aduşi din gropile comune ale lagărelor de la Miercurea Ciuc şi Vaslui, 76 dintre ei, printre care: Iordache Nicoară, Ovidiu Biriş, Ion Belgea, Victor Puiu Gârcineanu, toţi legionari de elită. Totodată au fost depuse, de la Crematoriul din Bucureşti, urnele cu cenuşă ale Nicoletei Nicolescu, ale lui Victor Dragomirescu şi Vasile Cristescu, ale grupului Miti Dumitrescu şi ale grupului Nadoleanu.

În timpul regimului comunist au fost înlăturate crucile şi troiţele care străjuiau mormintele. După 1990, vechiul preot "*a binevoit*" să vândă parcele pentru locuri de veci, parcele care, din nefericire, cuprind mormintele legionarilor...

O mână de tineri din cuiburile "*Horia Sima*" din Bucureşti, "*Moţa-Marin*" din Sibiu şi "*Vlad Ţepeş*" din Braşov, profitând de înţelegerea creştinească a noului preot-paroh al Predealului, Vitan Lucian, au săpat trei şiruri de şanţuri, dezvelind capetele de coşciuge ale martirilor legionari. S-a făcut astfel dovada existenţei acestora şi a ilegalităţii vânzărilor de locuri pomenite mai sus. A fost totodată posibilă efectuarea unui parastas, în ziua de *22 Septembrie* (declarată *Zi a Martirilor Legionari*) a anului curent. Au participat peste 100 de persoane, marea majoritate fiind vechi legionari. Începând cu vara anului 1996, cimitirul legionarilor din Predeal va fi amenajat şi se va ridica o troiţă întru pomenirea celor morţi pentru Neam şi Credinţă.

O CRUCE DE MARMURĂ PENTRU NAE IONESCU

In ultimii doi ani s-a făcut tot mai multă vâlvă în jurul figurii legendare a profesorului Nae Ionescu (1890-1940). Detractorii de serviciu ai creştinismului ortodox şi ai dreptei româneşti, fie neromâni, fie români pervertiţi de spiritul iudeo-masonic, au căutat să denigreze memoria profesorului şi să lovească, luându-l ca pretext, în generaţia ilustră pe care a păstorit-o şi-n tradiţia naţională în genere. După campania denigratoare dusă în "România literară" de d-na Marta Petreu (cu sprijinul d-lui N. Manolescu însuşi), d-nii Z. Ornea şi Al. George s-au exprimat în acelaşi sens în paginile "Dilemei", ca să nu mai punem la socoteală refelexele acestor abjecţii morale şi intelectuale în publicaţii de mai mică prestanţă. "Năiştii" noştri notorii, ca Dan Ciachir sau Marin Diaconu, n-au găsit de cuviinţă, de data aceasta, să ia apărarea publică a idolului lor. Nici principalul editor actual al cursurilor naeionesciene - d-l G. Liiceanu, directorul Editurii "Humanitas" - n-a găsit nimic de spus, arătându-se mai preocupat să-l apere şi să-l elogieze nemăsurat pe alde H. R. Patapievici, marele răsfăţat al stângii democrate de astăzi (executoare obedientă a "directivelor" iudeo-occidentale). Cu atât mai mult s-a onorat d-l Andrei Pleşu, care, aducându-şi aminte că este român creştin şi, prin Constantin Noica, oarecum "nepot" spiritual al lui Nae Ionescu, a hotărât să-i închine profesorului un întreg Număr recent al "Dilemei", echivalent cu o înfrângere principială a tuturor detractorilor mărunţi (o greutate deosebită au avut mai ales "Argumentul" d-lui Pleşu şi mărturia autorizată a filosofului Mihai Sora, ce se adaugă mărturiilor mai vechi ale altor iluştri elevi ai lui Nae Ionescu, în frunte cu Mircea Eliade şi Mircea Vulcănescu). Pe acest fond, dintr-o altă direcţie spirituală şi politică, s-a realizat, cu dăruire şi discreţie, un frumos act creştinesc, naţional şi cultural: ridicarea unei cruci de marmură la mormântul profesorului (până nu demult părăginit) de la Cimitirul Belu ("Figura 49"). Iniţiativa şi eforturile împlinirii ei au aparţinut unei persoane de mare distincţie sufletească şi intelectuală, ce a insistat să-i păstrăm anonimatul (îi respectăm dorinţa, chiar dacă o parte dintre cititorii noştri ştiu deja, pe alte căi, despre cine este vorba). Contribuţiile, mai mult sau mai puţin însemnate, au venit din multe părţi, din ţară şi din străinătate. Crucea, în stil românesc, concepută de arh. Anghel Marcu, are trei metri şi jumătate înălţime (a se vedea imaginea alăturată); ea a fost sfinţită în pragul acestei toamne (9 septembrie) de Părintele Constantin Coman, care a rostit şi câteva cuvinte frumoase întru pomenirea lui Nae Ionescu, din perspectiva generaţiilor mai tinere. S-a oficiat şi un parastas, cu acelaşi prilej. Asistenţa a fost puţin numeroasă, evenimentul nefiind mediatizat şi având mai degrabă aspectul unui parastas de familie (spirituală). Au fost prezenţi câţiva publicişti şi editori, câţiva tineri teologi, câţiva vechi legionari şi foşti deţinuţi politici, precum şi ultimele descendente directe ale profesorului, d-na Anca Irina Ionescu şi fiica sa (deci nepoata şi strănepoata, pe linia lui Răzvan Ionescu, unul dintre cei doi fii ai Nae Ionescu; celălalt, Radu Ionescu, a căzut pe frontul de Răsărit, în timpul celui de-al doilea război mondial). Fie ca pomenirea profesorului să fie veşnică, atât înaintea lui Dumnezeu, cât şi în conştiinţa generaţiilor româneşti de azi şi de mâine.

Un ochi râde, altul plânge...

Dracul şi tămâia

În revista "22" (Nr. 35/289, 30 august - 5 septembrie 1995, p.1), d-l Andrei Cornea (fiul istoricului literar Paul Cornea) semnează un editorial intitulat "Ipocrizia şi obedienţa". Autorul este indignat din pricina articolului 9 al noii Legi a învăţământului (care, desigur, e departe de a fi perfectă), articol care "introduce în învăţământul primar religia ca materie obligatorie de studiu". Dumnealui consideră articolul respectiv "un scandal" ce ar viola "libertatea de conştiinţă (şi, în consecinţă, Constituţia României)". S-ar încălca, vezi Dòamne, drepturile "ateilor", "liber-cugetătorilor", "agnosticilor", "deiştilor" şi "panteiştilor", cu care d-l A. Cornea se simte solidar. Ba mai mult decât atât: "Obligativitatea religiei (...) violează (...) caracterul secular al statului", adică "unul dintre pilonii spiritului liberal-democratic". Şcoala românească va fi handicapată astfel de "un confesionalism desuet, care-i va face pe mulţi tineri - prooroceşte d-l A. Cornea - să navigheze dificil între ipocrizie şi obedienţă"; în felul acesta, ne putem lua adio de la "societatea deschisă şi pluralistă", ai cărei unici "autentici partizani" n-au rămas, se pare, în nenorocita Românie, decât consângenii şi discipolii lui... Spinoza!

În dialectica repulsivă a d-lui A. Cornea se întâlnesc toate locurile comune ale gândirii iluministo-francmasonice; în acest sistem de referinţă, logica dumnealui funcţionează perfect, aşa cum aceeaşi logică funcţiona, până nu demult, şi-n pledoariile propagandei marxiste. Gândirea materialist-atee, fie "comunistă", fie "liberalistă", procedează precum orbul care, când vrea să se măsoare cu tine, te atrage în bezna unei pivniţe...

Ar fi deci o naivitate să ne apucăm să aducem contra-argumente la argumente ridicate pe asemenea premise. Noi ştim, creştineşte vorbind, că dracul e mare "dialectician". Nouă, însă, nu "logica" ni l-a descoperit pe Dumnezeu şi nu "logica" o să ne facă să-L pierdem. Cu toate acestea, putem avea şi noi "logica" noastră, a cărei "raţiune suficientă" este însă nu omul care s-a făcut pe sine dumnezeu, ci Dumnezeul Care S-a făcut Om. La Acesta se va fi gândit şi ţăranul de odinioară, când şi-a luat, în joacă, un răgaz de "logician": "*Dacă nu e cine nu e, cine e să nu mai fie?*"...

Nu de domnul A. Cornea ar fi de vorbit, ci de mentalitatea pe care dumnealui şi revista "22" o exprimă. Este mentalitatea unei lumi care "nu mai are nimic sfânt" decât orgolioasa ei suficienţă; o lume de cruciaţi pe dos, pentru care Dumnezeu şi tradiţia religioasă reprezintă supremul rău, iar libertatea perversiunilor - supremul bine; o lume pentru care statul "secular" şi "liberal-democratic" reprezintă singura "cetate stătătoare"! "Partizanii" acestei mentalităţi reclamă zgomotos, cu logica lor pernicioasă, sufletele pure ale celor pe care Hristos i-a chemat la Sine şi ni i-a dat drept pildă, spre mântuire. Avem de-a face, de fapt, cu *un atentat la sfinţenia lumii,* ce nu trebuie lăsată să rodească.

Desigur, problema ar putea fi pusă şi în termeni politici, deloc liniştitori. Unii se întreabă: "De ce naţionalismul este *antisemit?*". Iar alţii: "De ce democraţia este *anticreştină?*". Nu cumva, dacă e să-l luăm în serios pe d-l A. Cornea, cea de-a doua întrebare ar putea fi tocmai răspunsul la cea dintâi?

A nu deosebi duhurile

Eseul nostru *Eminescu şi creştinismul* ("Puncte Cardinale", Anul V, Nr. 6/54, iunie 1995, pp. 9-10) a stârnit unele reacţii (în)ciudate, la care mărturisim că ne-am aşteptat, cunoscând suficienţa unui anumit "conformism" românesc (de care ne-am mai izbit în câteva rânduri). Cei aşezaţi pe astfel de poziţii rigide fie reacţionează visceral, fie contra-argumentează vicios, atribuindu-ţi intenţii pe care nu le-ai avut. Culturile *prea evoluate* păcătuiesc adesea prin aceea că desfid "albul" şi "negrul", absolutizând "nuanţele". Culturile *insuficient evoluate* (cum este şi a noastră) se întâmplă să păcătuiască în sens invers: desfid "nuanţele", absolutizând "albul" sau "negrul". Echilibrul între aceste două excese ar fi idealul de urmărit. Se pare însă că noi românii, dintr-un fel de lene spirituală, preferăm extremele simplificatoare, maimuţărind când rafinamentul prost, când primitivitatea agresivă. Riscăm, de aceea, o cultură de şabloane şi de idei fixe (fie de un cosmopolitism dizolvant, fie de un provincialism exaltat).

Astfel, cutare "bun român" din exil ne trimite (prin intermediul d-lui Traian Golea) o "punere la punct" în privinţa ofensei pe care i-am fi adus-o lui Eminescu şi, prin Eminescu, întregii "civilizaţii creştine"! Năprasnic, nu-i aşa? Diagnosticul este pus din capul locului: "Dar teza prezentată în articol suferă de *o înţelegere total greşită* a unor versuri eminesciene, care provine din *neinformare* şi *lipsă de cultură*". Şi ceva mai departe: "*Un pic de cultură* ar fi evitat debitarea unor astfel de *inepţii*"... (subl.n.). Aşadar, nu ni se contestă doar priceperea în materie, ci chiar noţiunile culturale elementare! Acest mod de a pune problema face parte, se pare, dintr-un "stil naţional", pe care M. Eliade îl surprinsese chiar în vremuri mai bune (*Să ne închipuim că...*, în "Criterion", Anul I, Nr. 5, decembrie 1934, p. 2): cînd doi intelectuali români "se ceartă" pe un motiv oarecare, "fiţi siguri că fiecare neagă celuilalt orice urmă de ştiinţă. Nu mai e vorba de critică, de ajustare, de completare", ci de o tentativă mitocănească de a-ţi reduce adversarul la zero, decretându-l "un ignorant pur şi simplu, care n-ar fi trebuit să treacă de clasa I secundară"... În cazul de faţă, se dau şi explicaţii cauzale: "Dar asta a fost lucrarea diabolică a comunismului în România (...) Căci imaginându-şi că sunt eliberaţi de constrângerile comuniste şi pot sorbi din izvoarele culturii «libere universale», tinerii români sunt permeaţi de o anti-cultură subtil creată pentru a disloca şi distruge tradiţia creştină europeană". Iar încheierea este teribilă, punând sub acuzaţia categorică de anti-creştinism întreaga Redacţie a "Punctelor Cardinale"!!! Citām, căci merită: "Stimate D-le Golea, vă rog să faceţi să le parvină redactorilor de la *Puncte Cardinale*, într-un fel sau altul, remarcile pe care le-am făcut pe paginile alăturate. Ce-or fi având cu creştinismul de-l pritocesc atâta din atâtea unghiuri false? De ce nu vor să recunoască Europa creştină şi civilizaţia ei creştină de peste 17 secole?" (Curios este că, la început, acelaşi domn scrisese: "Tocmai am terminat de citit, *cu plăcere şi admiraţie* [subl. n.], numărul 6/54 al *Punctelor Cardinale* din iunie 1995, dar trebuie totuşi să vă scriu..." etc.!).

Se poate, desigur, ca noi să ne fi înşelat asupra "creştinismului eminescian" sau ca demonstraţia noastră să aibă şi unele puncte vulnerabile. Discuţia ar putea fi purtată în mod deschis şi loial, cu "cordialitate creştinească" şi eleganţă intelectuală, aşa cum alţii ne-au şi promis-o. Replica domnului din exil (ce pare, în paranteză fie spus, un intelectual catolic sau catolicizant), deşi nu lipsită şi de unele observaţii pertinente (privitoare doar la un singur loc dintre numeroasele pe care noi ne-am întemeiat "teza": cel despre *Rugăciune* şi o anume "invocaţie către Isus"), se descalifică prin lipsa ei de onestitate "formală"; în aceste condiţii, nu putem accepta s-o discutăm în detaliu. Dacă am pomenit-o aici, a fost doar pentru a pune nişte probleme de principiu, care privesc atât cultura română în general, cât şi sfera mai restrânsă a "dreptei creştine", în care şi "Punctele Cardinale" se mişcă de aproape cinci ani. E desigur deconcertant ca, după aceşti cinci ani de activitate publicistică naţionalistă şi creştină, de apologie a dreptei româneşti (în frunte cu Eminescu însuşi), noi să putem trece în ochii unui cititor cultivat de-al nostru drept... duşmani fioroşi ai Europei tradiţionale, ai creştinismului şi ai geniului eminescian! La această abruptă generalizare chiar că nu ne-am fi aşteptat...

Câtă" necinste sufletească" îi trebuie unui om ca să ne judece în termenii de mai sus! O asemenea neputinţă de "a deosebi duhurile" şi o asemenea nesocotire a luptei noastre naţional-creştine, pentru care paginile revistei dau îndelungată mărturie, ne amintesc de cuvintele amare ale aceluiaşi M. Eliade (loc cit.): "Mă întreb câteodată ce trebuie să faci în România ca să-ţi poţi convinge semenii că ai făcut într-adevăr ceva (...) Cred că orice ai face, e inutil. Acelaşi noroi te aşteaptă, ca şi pe cel din urmă dintre tâlhari"...

Spre Europa, cu spatele...

Continuă uriaşa şi penibila zarvă stârnită la noi de problema homosexualităţii. Faptul că aceeaşi zarvă se întâlneşte şi pe aiurea ar trebui să fie lipsit de importanţă. Pe noi s-ar cuveni să ne intereseze propria ogradă, în mod fatal deosebită de a altora, atât în bine cât şi în rău. Aceeaşi problemă se colorează diferit de la un popor la altul, în funcţie de tradiţiile moştenite şi de realităţile curente. Desigur, se poate discuta şi în general, dar ne e teamă că ar fi pierdere de vreme. Preferăm să discutăm cazul nostru particular, lăsându-i pe alţii să-şi poarte singuri de grijă... Or fi, mai ştii, popoare cu tradiţia şi vocaţia homosexualităţii!... Este însă cert că poporul român nu se numără printre ele.

De unde, atunci, această zarvă creată la noi în jurul problemei? Nu este greu de observat că este o zarvă *artificială*, întreţinută de o mână de degeneraţi (adeseori ne-români şi -o spunem cu ruşine- intelectuali) sau de anumite cercuri politicianiste anticreştine şi antinaţionale, de obedienţă masono-stângistă. Primii ar dori să-şi legitimeze şi să-şi răspândească anormalitatea, în virtutea unei mentalităţi asemănătoare cu cea a leproşilor de odinioară; ceilalţi cred că maxima toleranţă în problema homosexualităţii ar reprezenta un certificat de "integrare europeană" (cu toate foloasele materiale ce ar decurge de aici şi cărora ei le-ar fi cei dintâi beneficiari). Aceste două mici tabere, stimulate din afară, profită de accesul deosebit pe care-l au, prin profesiune sau poziţie, la *mass-media* sau la anumite foruri publice, dându-şi mâna în numele idealului sodomit, chiar dacă în realitate se dispreţuiesc profund unii pe alţii.

Dincolo de înfruntările parlamentare, lupta se poartă, sub privirile amuzate sau perplexe ale publicului larg, mai ales între cercurile ortodoxe (unanime în combaterea homosexualităţii) şi câteva grupări elitiste "liber-cugetătoare", ce se exprimă prin publicaţii de oarecare răspândire în mediile intelectuale. Astfel, bunăoară, o broşură -*Homosexualitatea: propagandă a degenerării umane*- scoasă de un grup de asociaţii creştine (la iniţiativa tinerilor din A.S.C.O.R.) şi girată de principalii ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române (însuşi Patriarhul Teoctist a luat, în mai multe rânduri, atitudine publică împotriva legiferării perversiunilor), a generat o adevărată isterie anti-"fundamentalistă" în săptămânale precum "22" şi "Dilema". Conflictul s-a focalizat, în urmă, în polemica dintre d-l (d-na?) Gabriel Andreescu şi d-l Răzvan Bucuroiu (care a dat o replică tăioasă în pagina creştină săptămânală a "României libere"). Persoana G. A. (mădular delicat al G. D. S. şi al Alianţei Civice, la mâna europenismului pidosnic şi *new-age*-ist) a făcut o criză de isterie publică, stigmatizând ziarul "România liberă", dându-şi demisia din Alianţa Civică şi de pe unde mai era băgat, supărat pe toţi şi pe toate, dar mai ales pe d-l Petre Mihai Băcanu şi pe Fundaţia "Anastasia" (al cărei misionarism creştin deranjează, de ani buni, întreaga stângă intelectuală).

Dar cum astăzi "lumina ne vine de la Apus", în vreme ce noi căutăm să opunem bimilenara morală creştină "eticii" liberal-democrate a popoului universal, iată că un englez, pe nume Adrian Thatcher, apare pe piaţa noastră de tranziţie cu *Descătuşarea sexului. O teologie creştină a sexualităţii* (trad. rom. de Mariana Grancea, Editura "Polimark", Bucureşti, 1995, 300 p.), vorbind în numele unei londoneze... "Societăţi pentru promovarea cunoştinţelor creştine" (SPCK, în prescurtare englezească) şi ca director al... Centrului de Teologie şi Educaţie Creştină de pe lângă Colegiul Sf. Marcu şi Ioan din Plymouth! Va să zică n-ar fi, cum eronat credem noi la meridian "mioritico-ortodox", nici un divorţ între creştinism şi "liberalismul" sexual al lumii moderne; Iisus n-a fost nicidecum "sexist", iar "sfinţenia trupului" trebuie "regulată" pe orice căi, inclusiv prin homosexualitate, masturbare şi onanism! Iată ce zice noua "teologie", emancipată de "patriarhalism": cu cât eşti mai desfrânat şi mai pervers, cu atât eşti mai liber şi deci mai aproape de Dumnezeu!!! Vom reveni pe larg asupra acestei cărţi, ca să vedem cât am rămas de departe, noi "troglodiţii" din Est, de "adevăratul creştinism"...

V. A. M.

Editura PUNCTE CARDINALE
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacţional: **Gabriel CONSTANTINESCU, redactor-şef;**
Demostene ANDRONESCU, Răzvan CODRESCU,
Constantin IORGULESCU, Marcel PETRIŞOR
Ioan NISTOR - secretar de redacţie
Doina Marilena CĂBAŞ - corector
2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii nr. 109
telefon 069/422536

Tehnoredactare computerizată "PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company